

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14782	ImageGroup:	I1KG23967
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྐད་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། skad gsum yongs su rdzogs pa'i tshig mdzod chen mo/
Author:	རག་ཏུ་བེར་ raghu vira
Descriptor:	some type set print and most of them are hand written notes
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[new delhi]
Publisher:	[dr. lokesh chandra]
Date:	[n.d.]
Volume:	105
Total Volumes:	139
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 6/2016

VOL. 105

REMIT
TO
RESOUND

remit vb विसृज् विसृजति Rājat, अतिस्वृज्—

शिक्षिणी कृ शिक्षिणी करोति, शिक्षिणी कुरुते

MBh, Kāv, etc — श्रय् श्रन्थ् caus श्रययति, श्रययते

RV, विश्रय् caus विश्रययति RV, AV — अनुदा AV

— संदशस्य Nom संदशस्यति RV 3.7.10 .

remitted adj अनुदत्त Pan 7.4.47, Comm .

remnant n शिष्टम् ऽBr, etc, परिशेषः,

परिशेषम् MBh, Var — (especially of time) अतिशेषः

ChUp — अतिसर्ग Divyāv — समुज्झितम् — (of fluid)

सम्पातः (ifc f आ) Kāth, GrŚr^s, Suśr .

no remnant अतूनः MaitrS, अतप. IndSt .

the eating of the remnants of a sacrifice यज्ञशिष्टाशनम्

eating the r. of food (after feeding the family guests etc)

शेषभोजनम् W feeding on r. शिष्टाशन,

शिष्टाशिन mfn MBh, Kāv, etc feeding on the remnant of

an oblation हुतशिष्टाशन mfn MBh, हुताच्छिष्टभक्ष mfn KatySr

the leaving a r. of शेषकरणम् (comp) PārGr left as

a r. अवशिष्ट mfn MBh 1.5129, etc not giving the rem-

nants of food to a Śūdra अशूद्राच्छिष्टिन् mfn Hir one who

eats up the r. of food सशेषान्न mfn Susr relating to

a remnant सम्पातक mfn Samskarak the rejected remn-

ants of food भुक्तेच्छिष्टम् L the remnant of an oblation

मल्लः L the r. of a sacrifice हविःशेषः , भुक्तशेष

remnants clinging to the spoon दक्षुदायुवनम् ApSr the r.

of a god's sacrifice देवशेषम् MBh 13.2019 the r. of a

meal जुष्ट mfn (RV 9.42.2, AV, Pan 6.1.209f) L ,

भुक्तशेषम् Mn, R , भुक्तशेषक, भुक्तसमुज्जितम् L the r. of

a sacrifice यज्ञशिष्टम् Mn 3, यज्ञशेषः Mn 3.285 r. of

food भाक्षितशेषः MW, फलम् L the r. of food left by

a spiritual teacher (which any one may freely appropriate

to his own use) प्रसादः

RTL 69,145 etc (esp) r. wip-

ed from the hand after offering oblations to three ancestors

उपः ŚrS, Gaut, etc state of being a remnant उच्छिष्टता,

उच्छिष्टतम Comm on Mn, Pañcat .

to leave as a remnant

अवशिष्य

caus MBh 5.2638,

R 5.26.318

so as to leave as a r.

अवशेषम्

ind ifc Das

to sprinkle with the r. of a fluid

सम्पातय

Nom

सम्पातयति

Kaus, Sch .

remonstrated adj समुक्त BhP.

remorse n अन्वाधि m L - संतापः (ifc f आ)

MBh, Kir - अम्बरीषः L.

filled with remorse सानुशय mfn Rajat ~~अम्बरीषः~~

occassioning r. अनुतापन mfn.

to feel remorse संतप् संतपति Mn, MBh to feel

subsequent r. प्रत्यनुतप् pass प्रत्यनुतप्यते R.

remorseless

३३१

उग्रदण्ड

VarBrS, Pañcat, etc

remorsefully

मानुषायम्

ind

remote adj I दूर f(आ), दूरस्थित

दूरस्थ Megh, दूरस्थ an, etc, दूरस्थायिन

दूरग Hariv, Vājat, दूरगा Tānḍar —

विप्रकृष्ट n, Tānḍar, विप्रकृष्टक असंनिकृष्ट

— (in space) पर f(आ) RV, etc — (in future)

चिरभाविन् Kathās 101.125 — अपगत — दुष्प्राप,

दुष्प्रापण, दुष्प्राप्य an, etc — व्यवहित

II असूत (ar, Tān, etc) 10.82.L. 10. . .

— आरातीय — पारावत f(इ) — वितीर्ण

Nir 8.9 — व्यन्त TBr, ApSr .

not rotate अविप्रकृष्ट Jan 5.1.2 .

being on the more rotate half परार्ध्य f(आ) .

SBr being on the more r. side परार्ध्य f(आ) r

belonging to a r. time चिरकाल Jan 4.3.105, Jan a

designation of anything r. प्रतीच्यम् Jan 3.35 having

r. effect दूरकार्य Jan in a more n. time

द्वीयसिपरस् Jan 1 .1.1.26 knowing the real nature of

the r. effect परापरदृष्टार्थ Jan knowing that

is r. and proximate परापरज्ञ with ' lord of the r. an

proximate ' (N. of Vishnu) परापरेशः with the mar r.

half परार्धः r, Kathar, with not very r. नात्यन्तदूर

Kathas referring to the r. consequence of an act अपूर्विय

L r. and proximate परापर with, Vajr, etc the r.

consequence of an act (as heaven of religious rites)

अपूर्वम् Vyāṣṭi r. in rants विप्रकृष्ट r. kinman

सकृत्य in, Vajr, etc r. object दूरार्थः with a r.

place विपठलम् with very r. सुदूर with, विदूर

f(आ) SankhSr, Kāv, etc .

remoteness n दूरता , दूरत्वम् dūratā, dūratvaḥ

Word, (in space or time) दूरम् dūrmaḥ Sr, h, Kāv, etc

— विप्राकर्षः viprakarṣaḥ, विप्रकृष्टत्वम् viprakṛṣṭatvaḥ .

remoteness of objects (so as to render them impercepti-

ble) असंनिवर्षः asannivārṣaḥ, परत्वम् paratvaḥ

, परता paratā .

the eight remoter princes to be considered in time

of war शाखाप्रकृतयः f pl all on in 157 .

remotest द्विष Rajat — परम f आ)

RV, etc — बहुतम ShadvBr .

as far as the remotest descendant बहुतमात्पुरुषात्

being in r. distance दिगन्त 10.260 living at the

r. distance (10.260 people) परान्तः r. distance

दिगन्तः Vartr 1.37 , दिक्त्तः Varat, Varat, ,

परम् MBh .

removal n I व्यपनयः MBh (r.1. व्यपयन),

विनयः 'is 10.12 — व्यपनुत्ति Vartr, पराणुत्ति f

Vartr, निर्णोदः Gobh, विनुत्ति f Vartr, विनोदः Vartr

Vartr — निरासः Vartr, Vartr, etc, निरस्त — Vartr —

बहिष्कारः L, विनाशः Vartr, Vartr, etc, विनाशनम्

Vartr, Vartr, etc, नाशनम् — निराक्रिया Vartr, अपाकृति

१२ 8.47.१, अपाकरणम् $\bar{v}a\bar{p}a\bar{r}a\bar{n}am$, निष्कृति १२८,

निकृति १२८ → व्यावृत्ति १२८, $\bar{v}a\bar{y}a\bar{v}r$, $\bar{v}a\bar{h}$, अपवर्तनम्

$\bar{v}a\bar{s}r$ — समुद्धरणम् $\bar{v}a\bar{t}$, समुद्धारः $\bar{v}a\bar{v}$ — निहति १२८

$\bar{v}a\bar{n}$, हारः $\bar{v}a\bar{l}a\bar{c}$, हारि १२८ — हति १२८, $\bar{v}a\bar{h}$,

etc, निर्घातः $\bar{v}a\bar{h}$, $\bar{v}a\bar{h}$, विहति १२८, $\bar{v}a\bar{h}$, विघातः

$\bar{v}a\bar{h}$, $\bar{v}a\bar{v}$, etc — व्यपोहः $\bar{v}a\bar{h}$, $\bar{v}a\bar{s}r$ — तहिर्निःसारणम् $\bar{v}a\bar{h}$ 5.

4.62, Sch — विबाधः TS, Kāth .

II आपदानम् — अस्मृति १२८, 2.5 — क्षयः

($\bar{v}a\bar{n}$ 6.1.101) (in 128) (at 128) (fractions) गमः

Sijar — छेदनम् (chiefly ifc) 3.15, Kariv 913 —

प्रतिप्रश्रब्धि f L प्रत्यवरथानम् L — प्रहीणः —

प्रोच्चाटना Pracanna — मार्जनी, मार्जिना (ifc) —

विच्छेदः Hajat, Katlas, विच्छेदनम् Kar VarBrC — विधुति

f Dh — विरोधित्वम् Kar, Sch — शोधनम् n, Sch, etc —

समुद्धारः Lalit .

non-removal अनुच्चारः .

cutting i.e. removal of doubt संदेहच्छेदनम् Kar,

संदेहापनोदनम् Kar, Sch prohibition against n. प्रवासामेध

r. by washing स्नानम् (ifc f आ) r. of दसति

f (in con) Jan 2.24, Rajat 5, 34, Santis r. of bridge

वैशेद्धारः r. of an impediment विद्वाप्रतिक्रिया Farh

r. of an impediment to get children, उपशदः Sav on

Tandiyabr 19.3.1 r. of anything; idure शुन्धनम् ,

शुन्धनम् (ren) Least the r. of x3 thron शत्यसंसनम्

aus r. of be कर्मनिर्हारः r. of blood रुधिरादानम्

Kav r. of oubt विशुद्धि f r. of doubts संशयच्छेदनम्

r. of doubts of four kinds चतुर्विधसंशयोद्देदः r. of

error (H. of a phil wk) व्यामोहविद्रावणम् r. of err

विशुद्धि f r. of fear भयप्रतीकारः r. of grief

शोकभङ्गः M r. of intoxication मदापनयः Prab r. of

like magnitudes (on both sides of an equation) तुल्यशोधनम्

r. of obstacles विघ्ननाशनम् , विघ्नविघातः, विघ्नध्वंसः

, विघ्नसिद्धि f , भङ्गनयः Col r. of sins

(expropriation) पापापनुत्ति f r. of the effects of bad deeds

कर्मनिर्हरः the r. of the male organ लिङ्गोद्धारः Gaut

remove vb I दूरी कृ Pan 1.3.37, 38, विदूर कृ

acc, दूरय on दूरयति Kum 1.21 (v.1. धूनयति)

—अपनी, व्यपनी व्यपनयति 10h, P, etc,

प्रणी प्रणयति, प्रणयते 10h, विनी विनयति

विनयते 10h, 11 — अपनुद् 10h, etc, अपानुद्

10h, n, व्यपानुद् व्यपानुदति 10h, विनुद् विनुदति,

विनुदते PV, Sāṅkh'Sr, व्यपानुद् व्यपनुदति 10h,

पराणुद् पराणुदति, पराणुदते PV, etc, नुद्

cl 6 (hān n 18.2, 1 2) नुदति नुदते PV, etc —

निवृत् caus निवारयति, निवारयते Kathas, Bh, विनिवृत्

caus विनिवारयति Bh, A, etc — निवृत् caus निवर्तयति

, निवर्तयते Bh, Bh, Bh, Bh, Bh, (pain) व्यावृत् caus

व्यावर्तयति Bh, (distress) व्यावृत् caus

व्यावर्तयति ikr, विवृत् caus विवर्तयति RV, AV, निवृत्

caus निवर्तयति Hariv, Bh, Bh, विनिवृत् caus

विनिवर्तयति — निराकृ निराकरोति Bh, Bh, etc, अपाकृ

waitrs, अपकृ, अवाकृ

RV 8.53.4, प्रकृ

प्रकरोति, प्रकुरुते, प्रकृणोति, प्रकृणुते etc A, Hariv,

निष्कृ निष्करोति, निष्कुरुते ३१, ४४, ३३r — निस् निरस्यति,

निरस्यते ३३r, ३१r, १n, ३३, etc — व्यस् व्यस्यति

३१, etc — नश् caus नाशयति ३३. also नाशयते

३१, etc, व्यपनश् caus व्यपनाशयति ३३h, निर्नश्

only caus निर्नाशयति ३३, ४४ — परिह परिहरति,

परिहरते ३३, ४४, व्यपह व्यपहरति, व्यपहरते

अपह, निर्ह निर्हरति, निर्हरते ३१, etc, ह

cl 1 (३३atp 22.2) हरति, हरते ३१n, ३३, etc — उद्हृ

उद्धरति, उद्धरते — विह विहरति

(rarely ३३)

विनिर्ह विनिहरति, विनिहरते

अपसृ caus अपसारयति — बाध् cl 1 बाधते

ep. and also बाधति

IV, etc, अपबाध् A

II, etc, अपबाध् caus IV 12.1.49, (prob) निर्बाधेकृ

— (diseases) अपोह् अपोहति Susr, व्यपोह्

व्यपोहति (ep. also व्यपोहते) IV, etc, व्यपोहते

निरुह् निरुहति, निरुहते

IV, S3r, S3c, ऊह्

cl 1 ऊहति, ऊहते

(only when compounded with

preposition), अवापोह्

Susr

RV, etc निहन् caus निधत्तिरिति caus प्रतिहन्

प्रतिहन्ति (ep. also A) MBh, Kāv, etc, (pregnancy)

शूडम् अपिहन् caus शूडयति

RV, etc - खण्ड cl 13 खण्डयति caus 5.2.1, Maish

5.4 निधू - निधूनीति, निधूनुते Br, MBh, etc विधू

विधूनीति विधूनुते (later also विधूनीति विधूनुते)

RV, etc व्यनधू व्यनधूनीति, व्यनधूनुते, व्यनधूनीति

व्यनधूनुते caus व्यनधूनीति, cl 5 धूनीति,

धूनुते, धूनीति, धूनुते cl 5 धूनीति cl 9 cl 2 cl 1

धवति (oftener Ā) Br, Up, MBh, etc.

II अपकृष् cl 1 अपकषति, अपकृष् caus

अपकषति - अपक्षिप अपमृज cl 2 अप

Br, etc - अपसिध् Br, etc - अपकृष् Br, etc,

अवकृष् kṛty'r - अवक्षि kṛty, kaus अवतृ

caus अवतारयति Br, etc - अवकृष् अवकृणाद्धि

'Br, kaus' Br, Shat' Br - अववृज caus 'Br - अवाशि

RV 10.105.8; आचत् caus आचाहमाति kaus, MBh 12.581A

Hariv 2036, आमृश आमृशति 'cis 6. -आरे धा

RV, AV, SBr — आत्रक्ष आवृध्यति SBr, Kath, TBr — इन्व

cl 6 इन्वति, इन्व cl 6 इन्वति ā (the nails) — उत्तृ

(also caus) Utaris, उत्साद- caus उत्सादयति SBr, Avr,

AltBr, etc, उद्गस् caus उद्गासयति, उद्गासयति SBr, AltBr,

Katyā, etc, उदावस् उदावसति ā — उपकृष

उपकृषति ā — गुहाधा, गुहानिधा, गुहाकृ — (any

desire) जि cl 1 जयति, जयते In, Kath, etc, (an-

difficulties) जि cl 1 जयति, जयते In, Kath, etc,

(cure disease) जि cl 1 जयति, जयते In, Kath, etc —

AV, TS, MaitrS, Br, परावृज परावृजक्ति^{१००} — परासिञ्च

परासिञ्चति^{१०१} PV, TS, AV, SPr, CrS — परिमृज परिमाधि,

परिमाजयाति

परिमृजाति, परिमाजति, also Ā R, Kālid, Br —

परिलुप्त परिलुम्पाति litBr — परिवृज^{१०२} caus परि-

वर्जयाति, परिवर्ज^{१०३} AV — पथुद्वास् caus पथुद्वासयाति

AV — प्रचत् caus प्रचातयते PV — प्रातिस्फुर्

प्रातिस्फुरति PV — प्रमृज प्रमाधि (प्रमाजति, प्रमाजते)

Br, प्रमाजयाति (Susr) Br, TS, GopBr, Kāv, etc — प्रथु

Br 8.31.17 — प्रोत्सद् caus प्रोत्सादयाति Br (guilt)

पु caus पूवयति (rarely पूवयते or पूवयति)

थ, थ' , (sin) पु caus पूवयति (rarely पूवयते

or पूवयति) थ, थ' — मृज् cl 2 मार्जि (Ved also

मृष्टे and cl 10 मृजति, मृजते) थ, कव, etc, मृज्

caus or cl 10 मर्जयति, मर्जयते (Ved मार्जयति,

मार्जयते) Yājñ, Bhartr — या caus यापयति

Susr — उप cl 4 (hātur 21.124) उप्याति (only

in pf उपोप B, IV, उप caus योपयति , +C, 3-

— रिक्ती कृ रिक्तीकरोति Bhart, Sch — रुद्ध्य caus

or cl 10 (-hatup 33.87.121) लङ्-याति Karanā — विक्षिप्

विक्षिपति, विक्षिपते^{caus} — विक्षि^{नुते} विक्षिनोति, विक्षि^{नुते}

ay, Kār — वितथीकृ वितथीकरोति^{harmas}, वितृ

वितरति, वितरति^{IV, TS}, विप्रवस्^{caus} विप्रवासयति

R, विरुह^{caus} विरोहयति विरोपयति^h (cunt

from a stable) वितृ^{भृ} वितृभते^h — विवह^h

विवहति (rare y ā) IV, ^h — विज्ञातय^{Tom} विज्ञायति

h, R — विसृज^{विसृजयति} Vas, ^{Paṭar}, विसृज^{विसृज}

विसृजति^{TS}, विसृज^{caus} विसर्जयति^{ar2nd} —

वृज् caus 1.7 वर्जति, वर्जति et 2 वृक्ते . (Vard and

also वर्जति, वृक्ते) IV, वृज् caus वर्जयति

Ch n, Grāro, th, etc — वैद्युर्ग विद्या — व्यानीकृ

व्यानीकरोति L — व्यापकृष्य व्याप L n, th, etc कषति

व्यापकृह् caus व्यापरोपयति P — व्यावकृह् caus व्यावरोहयति

व्याकृष्य व्याकषति Prāb — व्यालुप

व्यालुपति Māch व्युत्था caus व्युत्थाप L ^{यति} Kathas

शङ् caus शातयति, शातयते ^{obb, 'is, 'usr} — (impur-

ity or anything noxious शुध् शुन्ध् caus शोधयति

In, Th, etc संमुप caus संयोपयति - संशम

caus संशमयति Th - संचत् caus संचात् यति

Th - संच्यु caus संच्यालयति Th - संधिद

संधिक्ते
संधिगति, & Thar - समाचर् समा with दूरात् / चरति

In 4.151 - समादा, समादत्ते In, Th - समुदास caus

समुदासयति Br - सम्मृज सम्मृजति, सम्माष्टि,

जयति
सम्मजति, सम्मा Rajat - संस caus संसयति

Susr - प्रहा caus प्रहापयति Th - हा cl 3

(Thatun 15.8) जहाति In, Th, etc .

III ओण् cl 1 ओजाति धातु 13.11 - कञ्

cl 10 कञ्जाति धातु 35.60 , कञ् cl 10 कञ्जाति

धातु 35.60 .

to remove away from सम्प्रुद सम्प्रुदति,

सम्प्रुदते (abl) MBh to r. by blowing परावा

परावाति RV to r. by means of a sacrifice अवयज्

अवयजति let, etc to r. by reciting परावद्

परावदति AV to r. by speaking परावद् परावदति

AV to r. entirely सोविनी bh to r. प्रच्यु-

caus प्रव्यावयाति (abl) ॥, etc — विप्रकृष् विप्रकृषति

(abl) Naish , प्रकृष् प्रकृषति (abl) , प्रचलत्

caus प्रचलयाति (abl) Susr , चलत् caus चलायाति

(abl) ॥ 1.5742, 12.2326, Mariv 2697 — आच्छिद्य्,

आच्छिद्यति (abl) ॥ 3.14710, Comm n En 1.219 — रिच्य

cl 7 (Dhātup 29.4) रिणक्ति, रिङ्क् cl 1, cl 4 रिच्यते

(ex. also रिच्यते) (abl) thatt ^{to r.} con. from a place

च्यु caus TS 2.2.7.5, ॥ 1.13, ॥ R to r. from its

place निरवकाशति क् ॥ 9.28 (c) Sch to . the chaf

of grain कऽ caus कऽयति .

to be removed व्यापुऽ nacc व्यापुऽयति ^{to be} ~~the~~ ent-

in by r. व्यपगम्य व्यपगच्छति ^{FarBr} to be r. from विष्ठा

विनिष्ठाते (instr) TS, AV .

to cause to remove व्यपनी caus व्यपनायति Bh —

३ caus यावयति, यावयति ^{TS, AV, TS, Br} to cause

to r. out उदानस् caus उदानासयति ^{Bh} to wish to r.

आपनी desid आपनीनीषति ^{Form on n 1.27} — परिहृ

desid परिजिहीषति ^{Gbh, R} — बाध् desid विबाधयते

ApSr, Sch .

removed adj I अपनीत — व्यपनीत R, विनीत

निवर्तित

Wh, Tav, etc — व्यावृत्त

— अपवर्तित, परिवर्तित

Pricch, Mark — निरस्त

Sr, n, Wh, etc als निरसित R — व्यस्त

निराकृत — अपाकृत — निष्कृत — निकृत

W

— अपोहित — अपसारित — दूरोत्सारित

Vikr 4.23 , प्राप्तिसारित ^{Vikr} ~~Vikr~~ — प्राप्तिसृत [']usr

विधूत ^{Th, Kā, etc} — अवधूत ^{Th, etc} , धूत,

विधूत ^{Inscr, VarBr3, Th} — उधूत ^{Th, In, etc} —

निहित ^{Th, Susr, Rajat, ThP} — पराहत ^{Ap'r, ThP} —

प्रतिपुत्र ^{Kum, Kathās} — अपोढ , व्यपोढ Th ,

व्यपोढ Th — रवाण्डित (र लोरकादि) Vikr, Panco

Kathās, ^{Ab, lit} — प्रशान्त ^{Th, Kā, etc} — शोधित Th

संशुद्ध — क्षारित ^{Rajat 5.59} — धौत ^{valid}

Sis, Bhatt .

II अपकृष्ट, अपविद्य, अपावृत्त

Pr 3.6 .6 — (being at some distance) अवकृष्ट

Katyār — अवतारित — आच्छिन्न Mb 12.7362 —

असंज्ञिक — निवर्हित — निकृष्ट², etc — निर्मापित

BhP — (as a crime) निःषिक्त Hir , (as a sin)

निःषिक्ता² Hir — निहित Cha. — परिमृष्ट² — प्रमृष्ट

Doob — मृजित² BhP — मर्जित rab — मुषित Patnav,

Kathas — मृजित² BhP , मृदित Chp, Bh — आपित

Susr — युता — युपित RV — नाहित ivyav —

विप्रवासित R — विसृष्ट IS — वापकृष्ट Th — वापरोपित

II — युक्तान्त — सम्मार्जित Rajat .

non-removed अनुधृत not r. अविसृष्ट Laty .

far removed दूरवर्तिन Kalid for r. from निदूर

f(आ) BhP the most r. in order उत्तम RV, SBr, MBh, etc

the most r. in place उत्तम RV, SBr, MBh, etc the

most r. in time उत्तम RV, SBr, MBh, etc one r. from

एकानार Tak 131d r. from विप्रयुक्त RV, SBr, etc

r. from any office स्थानप्रच्युत , स्थानभ्रष्ट arBr ,

Hit , स्थानच्युत Garuda? r. from any place स्थानप्रच्युत

P , स्थानभ्रष्ट arBr , Hit , स्थानच्युत Garuda? ,

स्थानच्युत r. from danger विप्रमुक्तभय Hariv r. from

office कार्यच्युत कार्यभ्रष्ट r. from one's place

विवर्तित 'is' r. from sight तिरोहित 3.9.5, Gar 1,

Hit 27, n, etc r. with difficult उहित Gar .

to be removed व्यपनेय , विनेय Hariv , —

व्यावर्त्य Kusum , अपनोद्य — बाधनीय Kāyan, Ach,

उद्धार्य ^{उत्सार्य} — उत्सारणीय + अभ — अपोहनीय ,

निनिवार्य ^{Pajāt} + खण्ड्य ^{Shatt 12.17} — त्याज्य

(Pan 7.3.6 , artt . n 9.83, etc — निहरणीय

(Kulī) निहर्तव्य (^{usr}) — प्रणेद्य ^{mr} , नोद्य

आहार्य ^{usr} — उद्धारणीय ^{nas} , क्षेय ^{Pan 6.1.}

01, ^{nas} , प्रहरणीय ^{rab} — प्रहार्य ^{sr} — प्राग्य ^{Shatt,}

— मृज्य ^{Shatt} — (as a disease) याप्य ^{usr याप्यत्व}

— (as a sub) संक्षेत्तव्य ^{ab} — संहार्य ^{ab,} .

difficult to be r. दुष्प्रतिहन्तु EV 2.27.6 liable to be

r. नाशय shashap, hap not to be r. अहाय in 9.

189 not to be r. at all. अपरावपिच्छ 18 (anything) that

can be r. क्षय्य Pan 6.1.81 what may be r. आहाय

L having all difference r. निरस्तभेद having misfor-

tun: r. निरस्तापद Thurtas having sin r. विधूतकलमेय

remover n अपनेतृ n — (of obstacles) (N. of Gan-

-esa) निनायकः Yājñ, ariv, etc — हरि n h, ariv,

Kathar — हेतु n h 1, har — नाशयितृ n श्री n

18 — निनायः RV 10.133.4 — प्रयोतृ m RV .

one who removes निहन्तृ n ikr, Guér, (a doubt)

— संछेत् n h, — आहृ n Yājñ, — निःशेष the

death of deaths i.e. a remover of death मृत्युमृत्यु n in

the go who removes difficulties (Gāṇḍī) दुरन्तादेवः Cat

' hair remover ' (a depilatory) त्रिभुक्तनम् Cat a w. of

doubts संशयानाम् Hit 1.2.21 r. of emptiness 'r.

(old) इव्यहरम् L ' r. of obstacles ' (H. of Banesa)

विद्धहन्ता Can ' r. of thorns ' (a weeder) जाल्यहर्त

n ' what removes difficulties ' विघ्ननाशक mfn ' who

or what removes obstacles or difficulties विघ्ननाशक

mfn ' removing the jathara disease ' (Cathartocarpus

fistula) जठरनुद m L.

renoviu ज I निवर्तक f (इका) , tank

(निवर्तकत्वम्) - व्यावर्तक f (इका) antis, antas, antan-

tas etc, व्यावर्तन f (इ) - अपनोदन n, अपनोदक

Vishn, अपनुर ifc नोदन anyas, नुद, नुद

h, iv, etc (ifc or ith acc) - निरसन f (इ) is,

h, usr - विनायक f (विनायिका) , विनायन

h, iv - नाशिन ifc h, iv, नाशक f (इका)

(ith gen or comp) h, etc, नाशन f (इका) (with gen)

ifc - vs, निनाशन Hit, h, etc, निनाशन h, etc, प्रणाशन

or ife) S, th, etc ७ निनिशिन Pit, प्रणशिन

f(ई) (fr ce c / th, Hariv, 'usr, etc — ह (आ)

(only ife), अपह ife — द्धन ife n 7.218,

Hariv 9426, 'usr, निदातिक्करGer, अभिदातंक् (इका)

द्वंसिन् Hariv. Har, etc, द्वंसक्, निद्वंसन

th, R — (faults) अपहर्ह n (with gen or acc or

ife) n 11.161, हारक् (इका), हरण f(आ, ई)

(only ife) Kaus, हर (आrarely ई) (only

ife) ७ अभिहर (ife) L — छिद् ife (Pan 3.

2.01) h 5.1009, Hariv 4774, Hartr, h, छेदिन् ifc

Hariv 15880, 'a', छेदन् (ifc) h 14.423 —

व्योपाह्वार रवाण्डन, विरवाण्डन (a), रवाण्डक

ifc रवाण्डन ifc Git, निवहण (h, r, etc),

विनाधवत् .

II अपवधण — उणक् f (gana गौरादि ण

1.1.31)) (T) — कषण ^{mbn} h 7.112, 177, Guar

— क्षयिष्यु h 6.15.41 (ifc) 3.13.25 — च्युत

— जयिन् (Pan 3.2.157) ifc Talar — (in ne) जित

ifc Pan 3.2.61 — द्राविण — निमित्तक (ifc) —

निवर्हिण ar, प्रच्यवन ar — प्रमाजक

, प्रमाजनम् Kavya — मुख (ifc) , lav, etc

— मुज (ifc) क — निकषण — विचातेन

f(इ) R — विमर्दिन MPk, VarBrS, etc — विरोधिन Sak

(- . 1 .) — विलापन f(इ) 'usr — व्याक्षेपिन'ear —

(also ifc) शेष, शेषक — , शेषण

f(इ) (ifc) MP — सशमन f(इ) — सादद

(ifc) 'Sis — स्मृत (only ifc) — स्फोटन

Hariv, arkP .

removing all griefs ^{दिन} सर्वशोकविना । ^{र. all} r. all imm-

ediments) निवर्तयन् ^{दिन} r. all sorrow सर्वशोकविना ।

change वैकुण्ठापह r. cold शीतहर 'is

r. consumption (a kind of plant) शोषापहा r.

crime पापशामन r. diseases तमोऽपह an 1.2.50,

तमोहरः r. difficulties संकटनाशन am, दुग्धि

r. dirt मलवर्धन am, मलघ्न r. रोगनाश

AT, रोगहन् (र. रोगघ्न is, sur)

व्याधिघ्न इति, व्याधिहन्ता r. evil पापहर

r. evil by reciting texts etc शान्तिभक्त r. fat

रफाटिहारिन्, r. fatigue शमनुद् r. fear

भयनाशन भयनाशिन, भयहर्तु (Ph), भयहारक

(fencer) भयहारिन् r. hostility द्वेषोयवन

(air) द्वेषोयुत () r- not effectually

विचयिष्ठ r. night () क्षपापहः

7.23.2.12 r. obstacles विघ्नहारिन् r. pain दुःख

r. poison विषह, गरुध्न r. 1.4.11.11 r.

raktaritta (a kind of "rice" grass) रक्तपित्ता Car

r. sharp colic ब्रूतहत usr r. sickness कजापह

usr मदमनाशन (इ) usr r. sin पापसंशमन r. sin

फिलिबसपूत 10.71.12, usr 1.1 r. sires ब्रूतहत

usr ब्रूतहत L ' r. the lingering fever with diminishing

in tendency ' (. of a plant) जीर्णज्वरहरः Gal r. the

Carries a Fever (a species of "Nimbi" tree) संनिपातनुद

usr r. the सोमपरिबाध 15 1.4 .8 r. the tak-

usr तोलमनाशन V 5.4.12 r. the Tridache त्रिदोषघ्न

Susr 1.45.1.16, त्रिदोषशमन Susr 4.4, 32, त्रिदोषहारिन्

asen'rac ' r. tumours ' (Boerhaave Proctidiosis) शोथघ्नी

L r. venom विषहर f(आ, ई) Bh sorrow r.

शोकाच्छिद्य .

able to remove all (impediments) निर्वध्य ApSr.

desirous of removing अपनुनुत्सु n 11.101 . नुनुत्सु

Naish , समुजिहीषु Bh⁺ , जिहीषु (with acc) Rāj 5.401.

wishing to remove अपानुनुत्सु Kasik , विजिघांसु

MBh, Bh^P , निजिहीषु BhP .

removing n I दूरीकरणम् — व्यपनयनम् ^{Kenis} —

निर्जयः ^{अ, अभ, अ, etc} — अपनोदनम् ^{aus, n} —

अपनुत्तिः ⁱ, अपनोदः — नुत्ति ^{i Bh} — परिहारः ^{'sank}

— निहरणम् ^{abh, aus, dur, nihar} — उद्धारः,

उद्धारणम् ^{ān}, हरणम् ^{ausr, harBr}, (the act of)

निहरणम् ^{Laty, Mark} — (the fire) उद्धृति ^{i Vyāra}

— आहरणम् ^{i, ausr}, प्रहरणम् ^{'sank}, विहरः ^{hartr}

— निराकरणम् ^{ālī, harva, etc} — बाधनम् ^{e nates, Pāy}

^{ach} — प्रोदसारणम् — अपोहः — ऊहः ^{āy, anāh, Pāy}

etc — भञ्जनम् ^{Pāṇcar, Paṇḍit, etc} — अपहति —

हितम्, etc — हननम् ^{Hariv, Var, Bhd} — परिधातः ^{Var,}

परिधातनम् I — (the act of) निष्ठाशिनम् ^{Sh} —

प्रतिष्ठा (itc) .

II (diseases and evils) अपाप्ताजनम् — (as a

burden) अवतारणम् — (purification of ablution of

the sacrificer and sacrificial vessels after a sacrifice)

अवभृथः B 1.73.23, etc — आक्षेपः ^{Var 1.14,}

etc — उज्जनम् ^{Var on B 1.73.23} — उत्पुंसनम् ^{Alankāra}

— उदापः ^{Comp on Vyasa} — निःक्षेपः ^{Ball} — निषूदनः

^{Susr} — परिमाजिनम् ^{Part} — परिमोक्षः ^{Ch 9. 2 (r.)}

परिमोक्ष) — परिबर्गः) — परिवृज् ^W — पातनम्

^{Susr} — मशनिम् ^M — याननम् ^{dir, Gay} — गोपनम्

विलब्धि ^{Krishis} — विलयनम् — व्यपरोपनम् ^{Van,}

^{Sarva} — समुत्पुंसनम् ^{Bandhara}

a special one performed for removing obstacles

शान्तिकामनम् ^{Means of r.} प्रच्यावनम् ^{Susr} — शातनम्

^{Susr, Sarn} , उदात्तनम् ^{as a medicine for r. the humors}

of the body छेदनम् Ther r. annoyances कष्टकोटोरणम्

In 9.251, L, etc r. a seal मुद्राक्षेपः (can) r. by

arguments परिहारः 'bank' r. by means of a sacrifice

(exiation) अवयजनम् S. ' r. cold ' (fire land)

हिमापहः With r. distinctions अवच्छेदावच्छेदः

' r. head ' (the inter) ऊष्मापहः L ' r. hair in the

stomach ' (local salt) शूतनाशनम् शूतनाशनम्

शूतनाशनी L r. poison विषापहरणम्, विषापहारः

विषनाशनम् r. rone flesh by escharotic applications

अवसादनम् (usr) r. (the influence) - planets

(the bile stone of cattle) ग्रहापहा Npr r. the

sacificial fire from the Āgniśikhra to the Śades Śaṅkara

अग्निनिहरणम्. to a distance अपसारणम्.

the being removed व्यन्तीभावः L.

desire of removing परिजिहीर्षा Kād.

desire to remove उद्दिधीर्षा Com on Vyā d wish

to r. जिहीर्षा ifc BhP 3.1.43 .

a thing from which another thing is removed अपादानम्.

remuneration n आपादः ChUp — फलभोगः MBh,

R .

rend vb दृ cl 2 दृणाति cl 2 P AV, MBh, etc —

प्रच्छिद् प्रच्छिनति, प्रच्छिनो MBh — रद् cl 1

(Dhātup 3.13) रदति (rarely रदते) RV, AV, Suśr

शृ cl 9 (Dhātup 31.13) शृणाति RV, AV, etc —

निर निरिणाति, निरि^{जते} RV, AV — निःष्कु TS — विष्कु

विविरति MundUp, MBh, etc .

to rend apart विरिद् विरिदाति SākhBr to r. saun-

er अवहृ , निहृ (oL er निददार) NP, निहृ

caus निदरयति NPiv , विरद् विरदति RV 1.61.12 ,

विकृत् विकृन्ताति (rarely विकृति) RV, AV, ŚBr, 1Th, caus

विकृतयति — भिद् el 7 (Dhātup 12.2) भिनत्ति,

भिन्से el 1 भेदाति (RV) RV, etc , विद्यद् caus विद्यद् माति

Prob, Vit — विदल् विदलति R — विमथ (or विमन्थ)
विमथ्नाते

विमथति, विमथते, विमथ्नाति, IS, ŚBr, AITBr, 1Th,

(?) रुध् el 7 (Dhātup 3.1) रुणद्धि, रुन्धे (रुन्धाति,

रुन्धाते Br, etc , रोधाति 1Th) AV 12.29.3 to r. into

rags and latter विक्किरा कृ RV 6.53.7 and 8 to r. suddenly

स्फुट् caus स्फोटयति RV, ŚBr, 1Th to r. to pieces

विहृ caus विदारयति 1Th, ŚBr, etc — संलुप्

संलुप्यति संलुप्यति AV, ŚBr .

to cause to rend

अवहृ

caus

R 6.4.22, Ragh 13.3

one who rends asunder

विकृन्तः VS, प्रकृन्तः TS .

render vb विधा विदधाति, विधत्ते (with two acc)

R̄v, R̄thās, धा (with double acc) RV 7.31.12,

Chartr 3.82, संविधा संविदधाति, संविधत्ते

(two acc) Maish — साध् caus साधयति (two acc)

Śak, W̄p — कृ cl 2 P Ā cl 1 P Ā cl 5 P Ā cl 3 P Ā RV, ŚBr,

etc, प्रकृ प्रकरोति, प्रकुरुते, प्रकृणोति, प्रकृणुते etc

(with double acc) Ma, W̄p, etc, सम्प्रकृ सम्प्रकरोति,

सम्प्रकुरुते R, संकृ caus संकारयति (2 acc) Ma

— वितन् वितनोति, वितनुते (two acc) Pras anan

(any one third) तन् cl 3 तनोति, तनुते (double acc)

Muv 1 455 — चर् cl 1 चरति rarely चरते (with double

acc) R 2.107.19 — निधृ caus निधारयति (with double

acc) RV — निर्विश् निर्विशति Ma — प्रतिपद् प्रतिपद्यते

MBh. ~~xxxx~~

to render back in return प्रतिमन् प्रतिमनुते VS, ChUp

to r. firm अभिसंस्तम् Kaus, R to r. one'sself प्रतिमन्

(wished to be) अभिसंस्तु Ā (acc) ŚBr to r. trustful

श्रद्धा caus श्रद्धापयति W 10.151.5 .

to render hard कठिनय 3rd कठिनयति Yāgy, कठिनीकु

Or to r. प्रत्यु caus प्रतपयति Prisch, Kild to win

to render विधा desid विदधित्सति, विदधित्सते

(two acc) BhP .

rendered निर्विष्ट — समाहित Deriv :

rendered by assistance उपकृत r. imperfect

प्रतिरुद्ध MW .

to be rendered निर्वक्ष्य Deriv .

rendering in all previous measures कृतक्ष

of (आ)n W (in med) r. white पाण्डुकर्मन् n Suśr .

rendering impossible र-आपनम् (in real) r.

white पाण्डकरणम् n Suśr .

संकेतकः

rendering n संकेतर-थानम्^{Vās} = संकेतकेतन ,

Pricch. Pañcā, Bāthās, संकेतनम्^{rot}, संकेतानिकेतः^{ish},

संकेतानिकेतनम्^{Bāthās} = संकेतकेतन, संकेतभूमि f

Vās = संकेतकेतन (in Bāthās), संकेतगृहकः ,

संकेतगृहकम्^{Bāthās} = संकेतकेतन, संकेतकेतनम्^{ish} —

(of lovers) अभिसारः Sās, Gīt, etc (of lovers)

अभिसरणम्^{Sās, etc} — निष्कृतम्^V — संविद्^f .

word is omitted as it is redundant संकेतोद्यनम्

place of r. (of letters) अभिसारस्थानम् .

reading add दारण (इ) (will read as is)

दार (इ) — विभेदिन्, भेदन MRh, R, etc —

प्रमाथिन् MRh, R, etc — विरुज Pāṇi — विशर

reading founder विदारण (इ) R, R, etc .

reading to read संशिशारिषु MRh, R, etc .

नूतनय — नूतनयति — उपग्रह

उपग्रहाति (An, Mn, 8.154) परिवृत्त

caus Ā Mn 8.154, etc .

ननीभू — पुनः

ind (with भू) .

पुनर्नव — (आ) १०, ११, १२, पुनर्नव

(आ) १०, ११, १२, also पुनर्नवा — प्रतिजात .

renewed mention प्रतिनिर्देशः : 'amk .

पुनराधेय — पुनः, ११, १२ .

पुनर्भू पुनर्भू .

renewing n नवीकरणम्^W .

relating to the rite of renewing the sacrificial fire

पुनराधेयम् (इ) ŚrS r. a consecrated fire

पुनराधानम् पुनराधेयम् पुनराधेयम्

पुनराधेयम् .

kind of rennet for coagulating an oblation of milk

हविरातश्चणम् , उपम .

प्रमुच प्रमुच्चाति , प्रमुच्चेते

प्रहा प्रजहाति , हा प्रजहाते .

जहाति — संत्यज् संत्यजति .

त्यज् — त्यजति .

उपम उपमते — उपरम् (Pān 1.3.85) उपरमति ,

उपरमते : उपरम , उपरमति , उपरमते .

विहा विजहाति (Pān 1.3.85) विजहाते ,

विरहज् विरहजति (Pān 1.3.85) विरहजते ,

निसृज् caus निसृज्यति MBh, etc (at the same time

सामृत्सृज्, सामृत्सृजति MBh, Kāv, etc (to) ,

सामृत्सृज् सामृत्सृजति — सामृज् सामृजति

वृज् caus वज्यति ChUp, GrŚrS, MBh, etc .

renounce सामभित्वाज् सामभित्वाजति .

renounced प्रमुक्त R — समाभित्यक्त ITh — समुज्झित

प्रमुक्त

समाभित्यक्तजीवि

religious mendicant who has r.

प्रमुक्तजीवि

to be renounced परित्याज्य ITh, मोक्षव्य C book.

having renounced up निवृत्त .(abl or comp) ITh, K^v,

परित्यागः (ifc ३ आ) 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

संन्यासः - निराकरणः

renouncing an advantage. असंन्यासः.

renouncing n परित्यागः (ifc ३ आ) 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

(of an possession besides the necessary utensils or assets

is) अपरित्यागः Jain .

renouncing (introduction) असंन्यासः

HBh 5.1164 .

renovation n - नवीकरणः Kethās .

प्रतिपदः

वंशकोटि

man) सुद्ध-नीति सत्य शत्रु

— श्री श्रीलक्ष्मी — उत्तमश्लोकः

TS 5.7.11. सुखोदक (आ) ...

पुनः प्राप्तः pun Dhūrtas one who has acquired r. उद्योगि

संज्ञानर असोम

21.21 21.21 - 3Br, 3RS winning 1. श्रीनो जिद

wishing for r. मिहिरिका म न आव र .

31174

to be known as चक्रवर्त्य BY 1.64.14 & 119.21. 1.8.15,

AY 6.98.1 .

to शु श्रुयते

श्रुयते .

rent adj दीर्घ SāṅkhŚr 13.12.1, R 2.59.29 ,

दारित MBh, etc, दारिन् (with gen or ifc) MBh

विदारित Vet, Suśr — अबदीर्घ MBh, etc — क्षत

— स्वात W — स्फाटित Suśr, VarBrS, Hit .

^a
not falling into acent अदारसृत AV not too much

नातिच्छिन विदीर्ज

विदलीकृत विदलित, विदल आ

Grihyas r. on all sides परिदीर्ज SBr r. open

अवधारित स्फोटित

शीर्ज विरिष्ट विश्लेषित

विस्फारित युत

to become rent विलिङ्ग विलिङ्गते TS, SBr

विन्कस् विन्कसति

suddenly r. asunder स्फुट cl 6 धृतुप 35.30, 9.44,

स्फुटति, स्फोटति, स्फोटते

(I - ...) 'Br, etc to be completely r. समुद्

समुदीयते MW to be r. प्रस्फुट् ~~प्रस्फुटति~~ MBh, R,

शृ pass इति यति IR, etc . मु pass योजयति

विदुः विदीयते (...)

विदीयति , ... — विस्फुट् विस्फुटति विस्फोटति

R, MarkP , विदल् विदलति Naish , परिदृ pass

परिशीयते (...) परिशीयति MBh — नभ cl 1

नभते

भारतः भारतम् , भारतकः - अवकयः

आधि - आधि

अधिवृद्धि - अधिवृद्धि

महाकरः फलभोगः / raising

परिचायः परिचायः

निभेदः, भित्ति — दारः

दारी, दारिका — चरितकः

अवटु

कुरुभिन्ना

निर्विवर

निश्छिन्न

नैकपुट, नित्रज

without s.

अवृण

अ

संन्यासः

संन्यासः, संन्यासः, संन्यासः

व्यवसर्गः

संन्यासः

शरीरत्यागः, प्राणव्ययः

संन्यासः

संन्यासः

प्रत्यवाप प्रत्यवायुः

अभ्युद्य

प्रत्युद्युत

प्रत्यादानम् , प्रत्युद्धरणम् .

reptid ad प्रतिकृत H .

o be reptid () प्रतिकृतव्य H riv, .

(fig) प्रतिकृतव्य h, H riv, S, p, .

प्रति — प्रतिसंस्कृ प्रतिसंस्कृयति

, प्रतिकृ प्रतिकरोति, प्रतिकुरुते — समाधा

समादधाति, समाधत्ते, युज् — योजयति

प्रया प्रयाति — अच्छ

प्रति — संरी संरिणाति PV, K + SBr, L + .

विनिष्कृ — विनिष्कारयति

संधा desid संधित्साति SBr .

पुनःसंस्कृत पुनःसंस्कृत

पुनर्निष्कृत - जीर्णोद्भूत

well repaired सुसमाहित R.

to be repaired प्रत्यानेय R.

संग्रथनम्

स्वण्डर फुट प्रतिसंस्करणम्

जीर्णोद्धारः

Intro $\frac{29}{30}$

making reparation (a kind of ceremony at which the

lay their hands upon the Prastara and recite VS 5.7)

निह्वः Say on AitBr 1.26 (also निह्वन Gobh) to

निह्व निह्वनवते निह्वनवति

(निह्वन) .

repartee n भडिः f भडिः W .

clever in repartee वादचञ्चुः mfn Bhartr .

royal repast राजभोगः W .

प्रति प्रतिकृ प्रतिकरोति, प्रतिकुरुते

प्रदा प्रदापयति

आवृत् आवृत्ति आवृत्ति, आवृत्तयति

- समावृत् समावृत्ति - अभ्यावृत्

अभ्यावृत्ति, अभ्यस अभ्यस्यति

- आम्नेड आम्नेडयति - प्रतिबद् प्रतिबदति

, अनुवद्, अनुवच्, प्रत्युच्चार

प्रत्युच्चारयति (rarely) - अनुपठ् - अनुगृह् - अनुगृह्

अनुकथ् - कीर्त्ति (rarely) - अनुकथ् - कीर्त्ति

कीर्त्तयति (rarely) - कीर्त्तयते .

परिहृ परिहरति,

परिहरते - प्रत्यादा प्रत्यादत्ते -

प्रत्याम्ना (rarely) - प्रत्याम्नाभुस् - वच् -

24.55) वक्ति (with पुनर्) (to reject i.e.) (rarely)

वम (rarely) - वमति (rarely)

वमिति (rarely) - वमस् - वमसति (rarely)

संविज्ञा ०-१९ संविज्ञापयति ०-२० समुच्चर समुच्चरति

भाषते
सम्प्रभाष सम्प्रभाषति सम्प्रभाषति

to repeat aloud पठ् cl 1 पठति (पठते MBh, etc)

अनुप्रवद

अनुब्रू अनुब्रूयति MBh, etc, ०-२१

निवृत् निवृत्ति to r. a syllable

निवृत् निवृत्ति ०-२२

चर्च ०-२३ चर्चयति

समनुगे समनुगायति

Car to r. in verse समनुगे समनुगायते Car to r. memotiter

समाप्ता समाप्रनाति, समाप्रनते to r. in words of

प्रतिनिगदं प्रतिनिगदति to r. in words of अनुवद्

p (with acc) to r. समधी समधीते

to r. together समाप्ता समाप्रनाति, समाप्रनते to r. SrS, MBh, etc

r. to one's self पठ् cl 1 पठति (पठते) Mn, R,

BhP, Hit to r. (Vedic texts) continuously सम्पठ्

सम्पठति Mn 4.98 to r. (Vedic texts) thoroughly

सम्पठ् सम्पठति

अनुपारिवृत् , अभ्युपनिवृत्

, उपनिवृत् उपनिवर्तते ,

() चक्षय

चक्षयते .

to cease to repeat शंस caus शंसयति AitBr, Lāṭy,

प्रतिक प्रतिकारयते

पुनरुक्त (आ) , द्विकृत

, पुनरावृत्त , प्रत्यावृत्त - अभ्यस्त

— आप्तेडित — आभीक्षण — परिगुणित —

अनुकथित — आहत —

(चर्चित) — परम्पर —

पिण्डित : — प्रत्यग्र (आ)

— शस्त

पुनर्निवृत्त , पुनर्नितुब्ध

स्वधीतम् at r. intervals

मुहुस्तनैः क्रियासमाप्ति होरेन

स्वाध्यायिनिका

स्वाध्यायिनिका निनृत्त

पुनः कर्म पुनः क्रिया

पश्चादुक्ति पौनः पुनिक

अभ्यासः आन्तरायिक

अन्वादेशः अभ्यासः

पुनरर्थिता पुनस्तति

पाठनिश्चयः पाठनिश्चयः

समाप्तात् पुनः कामः ३

सप्तपदम् ५
१.

सप्तधयनम् द्विरभ्यस्त २

स्वधीत १.

वर्धोपदाने १.

आवतनीय पुनर्वक्तव्य

अनुवक्तव्य , अनुवाक्य , अनूच्य , अभ्यसनीय ,

परिहतव्य परिहार्य

स्वाध्यायम्

शु .

आवर्तम्

पुनरभ्यावर्तम्

repeatedly I पुनः ind RV, etc (mostly पुनः पुनः)

, पौनःपुन्येन ind RV, etc , पुनरुक्तः ind RV, etc

पुनरुक्तम् ind RV, etc , पुनरादायम् ind RV, etc , पुनरादि ind RV, etc

— भूरिकल्पः ind RV, etc , भूरिभिर्वारैः भूरिवारान् ind RV, etc

असकृत्
बहुवारम् वारंवारम् वारंवारम् — ind RV, etc

— अनेकवारम् — अनेकशः ind RV, etc नैकशः ind RV, etc

— बहुधा ind RV, etc , बहुशः ind RV, etc — अभिज्ञानम् ind RV, etc

, अभिवर्तम् ind RV, etc , परिवर्तम् ind RV, etc

उपनिवर्तम् ind RV, etc , उपमुपारि ind RV, etc — प्रतिमुहुः ind RV, etc

मुकुस्तनेः — अनु —

especially in adverbial compounds) इहेह

— पेयाकम् — — भृशम् प्रति — शयत् in RV,

booking repeatedly पापचक्र —

पापति —

पापति — प्रणेनी

in RV (in occupation)

पुनरुक्तभुक्त विषय — प्रणेनी

पापठक

परिघाटित मरीमृज

Sch. Toucher परिघाटित प्रयोगः अनेकधा

अनुव्याह

repeatedly split वेभिदितम् in Pān 6.4.49, Sch

परिलिह intons (परि ^{अन}लेलिहत्) IBr,

आनु

आदिक an P n one who r. any sacred texts to himself

स्वाध्यायिन्

अनुचान

वेदपाठिन् , वेदपाठक , वेदपाठिन्

स्वाध्यायधृक्

स्वाध्यायवत्

वेदाध्यायिन्

वेदाध्याय वेदाध्यायिन्

वेदाध्यायिन्

उदितानुजादिन्

स्वाध्यायवत्

(?) नाक्रीरः

अस्वाध्याय

(a Brahman) who has not repeated the Vedas अस्वाध्याय

पुनरुक्त जन्म

one who has recently begun to repeat the Veda दैक्षः L .

अभ्यासिन् अभ्यासिक

अनुचरि अनुचरि

अनधीयन् अनधीयान

अनुगादिन् अनुगादिक

संहिताध्यायिन्

पुनरुक्तवादिन् स्वाध्यायिन्

मन 173h r. with comment and explanation अनुवादक

अनुवादक

पर आवलोकनम् -- अनुज्ञातः -- कीर्तनम्

Bh, Pañc t, etc, मीलना Suśr .

' not repeating (for the sake of challenging) a pro-

सि. अन्नभाषणम्

हरि-

संकीर्णम् : (in rhetoric) enforcing a statement by

आवृत्ति दीपकम्

is sacred writings by means of ~~xxix~~ r. the same word (in

P. 11. अभ्यासः

अध्ययनम् r. the Beda aloud स्वाध्यायः In 5.250 r.

यद्विद्यते (यद्विद्यते) अत्रिश्रवणम्

अनधीत्य अनधीत्य

अनधीत्य अनधीत्य

अनधीत्य अनधीत्य

अनधीत्य अनधीत्य

प्रत्यपवह्
अपानुद् प्रत्यपवहन्ति

प्रत्यवहन्
प्रत्यवहन्ति अपवह्

अपवह् प्रतिवह् प्रतिवहन्ते

प्रतिवहन्ति सम्प्रवह्

सम्प्रवहन्ते प्रवह् प्रवहन्ते सम्प्रवह्

प्रवहन्ति वाध् वाधन्ते

वाधन्ति प्रत्यावृत्तं प्रत्यावृत्त्यति

अपहस्तय अपहस्तयति प्रत्यादिश् प्रत्यादिशति

आहन् आहन्ति, व्याहन् व्याहन्ति

व्याहन् व्याहन्ति

व्यवधून् व्यवधून्ति, व्यवधून्ति

अपयु अपयुन्ति, अपयुन्ति

निक्षिप् निक्षिपति, रुध् रुध्ति

रुध् रुध्ति, रुध्ति

संवृ संवृत्ति, संवृत्ति

संवृत्ति, संवृत्ति

also सधते) RV, Kauś .

III-चक् वृ -वकति, वकते 3-14 1.1/ .

सिद्ध सिध्यते , १० .

प्रतिस्मरित — प्रतिबोधित —

प्रतिहत पराहत व्याहृत

वि, do, प्रत्याहत्त वि, do, प्रहत्त — अपहस्तिता

Mālatīm, etc.—दूरीकृत — प्रपुञ्ज — प्रत्युद्दिन

BhP, Sch—विहत्त MBh, R ,

अग्निहोत्रादि आग्नेयशास्त्र (१००) अथ ४.३.३१ .

to be repelled प्रतिहार्य R .

not to be repelled अप्रतिहार्य , R .

not to be repelled सूक्तवन् () n IV .

repeller n अपरोद्धः TS .

repellere v प्राप्तिव्याहारक, f(इका) (ifc) — अपह

ifc — परिहारक f(इका) MW .

repellere v (ifc) पुस्तोनाशयद्, पुरोनाशयेष्टवन्

repelling n जोदः

Vop in Chatur, नोदम्

Bhr — प्रतिहरणम्

AV — विहरणम्

Kath's — व्यपाकृति

f w .not repelling अप्रतिनोदःMills, Plar not n. first

अतपहननम्

BBr the p. of affection

विधूतम्

Bhar,

Desser .

repent vb पश्चात् √ तप् , पश्चात्तापं √ कृ अनुतप्

pass अनुतप्यते (rarely अनुतप्यति (MBh 1.8.205))

प्रत्यनुतप् pass प्रत्यनुतप्यते , समनुतप् pass

समनुतप्यते MBh - दय् c1 1 दयते RV 7.100.1 - द्यु

c1 3 द्रुणोति .

repentance n पश्चात्तापः MBh, Kāv, अनुतापः,

पश्चादनुतापः Hariv, मनस्तापः MBh, R, etc, संतापः

(११२ २ आ) MBh, Kir, परितापः MBh, Kir — अनुशयः,

अनुशोकः L, अनुशोचनम् — अन्वधि २१ — कौकृत्यम्

1 — विप्रतीसारः L, विप्रतिस्माश्म, विप्रतिस्माश्ः (२)

Kāraṇa .

causing repentance अनुतापक m^f (अनुतापिका) n

Naish deep r. दृढानुताप m^f Kum 2.9 feeling r.

पश्चात्तापिन् m^f Yājñ, लानुताप m^f (आ) n Kathās, hōjāt,

प्रत्यासन mfn MBh, (Nilak) full of r. विप्रतिसारिन्

mfn Lalit, विप्रतिसारवत् mfn Jātaka occasioning r.

अनुत्तापन mfn, अनुशोचक mfn (in Jātaka) r. at some

hing rejected पश्चात्तापः Sāh snitten by r. पश्चात्समन्वित

mfn R, पश्चात्हत mfn Hit . .

repentant adj अनुशयिन् , अनुशयवत् — शाकुन

repented of अनुशोचित .

one who repents अनुशोचक mfn .

repenting adj अनुशयान .

not repenting of अनुत्क r. of any improper act

निवृत्त

W .

repenting n' निवर्तनम् W.

(in rhet) objection expressing or resulting from

repenting अनुशयक्षिपः Kātyāyana 8.16 r. of a purchase

क्रयविक्रयानुशयः in 8.5 r. of a purchase क्रीतानुशयः

repetition n I आवृत्ति f KātyŚr, (as a

figure of enathoric) आवृत्ति f Kāvyaśr, पुनरावृत्ति

f ĀsvŚr, अभ्यावृत्ति f Pāṇ, Jain — अभ्यासम्. PBr —

पर्यायः KātyŚr, Lāṭy, Mn, etc — गुणनम् Gal, गुणनी

, गुणनिका Śis 2.75 — समभिहारः Pāṇ, Śis, समभिहरणम्

Put on Pāṇ 3.1.22 — (esp. useless repetition) पुनरुक्तता,

पुनरुक्तत्वम् Śān, पुनरुक्तम् ŚrS, MBh, Kāv, etc, पुनरुक्ति

f Prāt, पुनरुक्तम् Kāś, पुनरुक्त्यम् Ragh, Śaṅk, Śch —

पुनर्वचनम् ŚāṅkhBr — पुनर्वचः Kap — पुनःप्रयोगः

Veit — पुनर्ग्रहणम् KātyŚr — पश्चादुक्ति f Vop — द्विवचनम्

Aprāt, Pāṇ, etc — द्विरुक्ति f W, द्विरुक्तम् Śiśu — अनुवचन

म् — अभ्यासः Mn 12.74, etc — वीप्सा Aprāt, Pāṇ, Śaṅk,

विप्सा w, वीप्सा — आभेदः Bālar — प्रत्युच्चारः

L .

II (of the Veda etc) अध्ययन (of a song)

— अनुतोडः TāṇḍBr — उदकः Pāṇ, Kāṭ, Śaṅkār —

कारितपदम् W — (in Gr & liturgy) जामि n TS, TBr,

ŚBr, AtiBr, Lāty, Nir — दर्पणम् VarBr 48.11, Sch

निवृत्ति

f SāṅkhBr

(after finite verb express)

न्यायम् ind Pāṇ 4.1.87 — पाठनिश्चयः, पाठनिश्चिति f L

— प्रत्यादानम् RPrāt, Āsvār .

no (superfluous) repetition अपुनरुक्तम्,अपुनरुक्ति f .at each repetition प्रत्यभ्यासम् ind Āpār, Commby a r. of acts क्रियासमीभिहारेण constant r. निरन्तरभ्यासःProb constant r. of the Veda वेदभ्यासः in 2.186, etccontinued r. आभीक्ष्णम् ; आभीक्ष्ण्यम् L conversant

with r. of the Veda श्रुताध्ययनसम्पन्न ^{mfn W} conversant with the

r. of words (caracā) चाचिक ^{mfn g} उक्थ्यदि (esp.) in-

cessant r. of the name of a god नामकीर्तनम् RTL 141 fre-

quent r. पीनः पुन्यम् , पीरिचयः Kāv , रोमन्थः Rājat

frequent r. of sexual enjoyment रतिपरिचयः ^{is} a fre-

quent r. of the same consonant वृत्त्यनुप्रासः Sāh, Pratāp (in

rhet) , वृत्ति ^f Dasar, Introd. वृत्तिक वृत्तिन्

(ifc) MBh, Kāv, etc ^g od r. स्वधीति ^{mfn MBh} having r.

निवृत्तवत् ^{mfn AitBr} a hundred repetitions of Candī's

exploits शतचर्चो Cat ' Late repetition ' (the r. of

a word in the same sense but with a different application)

कान्तनुप्रासः Kāvyaṁ, Jāh mutual r. व्यावचर्चो Pān 3.3.43,

Vārt 3 not devoted to the r. of the Vedas अस्वाध्यायपर

mfn MBh 12.4863 r. by way of explanation अनुक्ति f

* r. cluster ' (a small talking bird, Graculus Religiosa)

पाठमञ्जरी L (in rhet) the r. in the same stanza of

words similar in sound but different in meaning यमकम्

Kāvyaṁ, Vān, etc r. of an event उपारव्यान्म BNP r. of

any act (as represented by the Intens) क्रियासंमिहारः

Pāṇ 3.1.52 & 4.2 r. of any Sanskrit पुनः संस्कारः

the r. of a piece of music द्विरुच्चारितम् Mricch 3.5 r. of

a sacrifice यज्ञावृत्ति f Kaṣṭh r. of a sound आम्रेडितम्

(Gr) r. of a syllable द्विरुक्ति f r. of a vow व्रतावृत्ति

f Buddh the r. of a word पदावृत्ति f VPrāt , आम्रेडितम्

, (in gram) (before and after iti) परिहारः

VPrāt , (in reciting the Veda way. while adding iti)

-वृत्ति (Pāṇ 3.3.105, 2 उत्सादि) VPrāt, APrāt,

Host, चर्चिका L, (in reciting Veda) चर्चकः Host

1.7.1064 (pl) Corop, चर्चपाकः (६ वेदाध्यायादि) the

r. of a word in the same sense but in a different applicati-

२ लायनुप्रासः Kavyad, १. ३५५ r. of prayers at the

३३३ Sandhyas संध्याजपः r. of similar letters अनुप्रासः

Kpr, etc r. of similar syllables अनुप्रासः Kpr, etc r. of

similar words अनुप्रासः Kpr, etc r. of the last verse

of a stanza (in poetry) अभ्यासः Kpr r. of the last

word of a chapter अभ्यासः Comm on SitBr the r. of the

mystical syllable on वेदाभ्यासः W (in rhet) the r. of

the same word with another meaning पदावृत्ति f Kāvyaś

the r. of the 1st वेदाधिगमः Mn 2.2 , वेदानुवचनम्

Śbr, Gaut, Yājñ , वेदाध्ययनम् Āp., L, etc r. of the

Yājñ in a later place to one's self स्नाध्यायः Śbr, etc r.

of what has been said मुहुर्भाषा L , अनुत्तापः the r.

of what precedes पूर्वाभ्यासः (in rhet) r. of words in

the same sense but in a different application लोटः, लायम्

(only L) r. required by the sense of one or

more words successively अथन्तर्यम् Indet silent r. of

a prayer आत्मन्वनम् w state of requiring r. अनूक्तिवम्

under r. पुनरीयावत्किम् ind TāṇBr unless r. पुनरुक्तम् 3r5,

MBh, Kāv, etc, पुनरुक्ति f Prāt (in gram) a Vedic passage

which is the r. of another one समयः (ifc f) 3Prāt

(a Brāhman) who has not performed his r. of the Veda

अस्ताध्याय mfa L .

repining adj उत्सुक Ragh, Vikr, Śak, etc — परिपाकिनः

W .

replore vb प्रतिसमाधा प्रतिस्मादधाति^{Das} — प्रत्याह

प्रत्याहरति ŚrS, MBh, Kāv, etc .

to be replaced (on the altar call of fire) पुनराधेय

afn TBr, ĀsvŚr .

relating to the act of replacing the consecrated fire

पुनराधेयिक af(इ)न Kītyān, 101. relating to the rite

of r. the sacrificial fire पुनराधेयिक af(इ)न ŚrS r.

a consecrated fire पुनराधानम् Mn 5.108 r. anything lost

निर्यातनम् Hariv, R, etc r. the consecrated fire

पुनराधेयम्

TS, Br, ŚrS, पुनराधेयकम् TBr, Sch .

replete with knowledge सम्पूर्णविद्य मन्त्र .

replied to प्रतिपन्न Notion - प्रतिभाषितः.

to be replied to प्रतिवक्तव्य & .

reply to 1 I प्रतिवच् प्रतिवक्ति (also with 2

see) VS, etc , वच् 2 (Dhātus 24.55) वक्ति (with

पुनर्) — उत्तरय Notion उत्तरयति - प्रतिप्रन्न

प्रतिप्रन्नवीति Br — प्रत्यभिधा प्रत्यभिधत्ते Br — प्रतिजल्प

प्रतिजल्पति Notion — प्रत्युदीर् (only 1st प्रत्युदीर्)

MBh — प्रत्युदाह प्रत्युदाहरति

R — प्रतिसमादिश

प्रतिसमादिशति Das.

I II प्रतिग्रह् caus प्रतिग्राहयति MBh — प्रतिसंधा

प्रतिसंधत्ते MBh, BIF — समभिपद् समभिपद्यते

MBh.

to reply erroneously विप्रतिपद् विप्रतिपद्यते MBh, MBh,

to r. falsely विप्रतिपद् विप्रतिपद्यते MBh, MBh,

to r. to प्रतिवद् प्रतिवदति (acc) MBh, Kiv, etc, प्रति-

मन्त्र् प्रतिमन्त्रयति MBh, प्रत्यह् (only of प्रत्याह) (acc)

33r , प्रत्याब्रू प्रत्याब्रवीति

33r .

reply n उत्तरम् Repl, R, Preh, etc , उत्तरपक्षः ,

समुत्तरम् 33h, उत्तरपक्षिता, उत्तरपक्षित्वम् —

प्रतिबचस् 1 (1111 with उत्तर) 33h, Vathes —

प्रतिवादः 33r , वादः 33r — प्रतिजल्पः 1 — प्रतिव्याहारः

Kārand — प्रतिमन्त्रणम् Kous — अधरम् .

(an answer) to begin in reply to a message

प्रतिबन्धव्य of Kar Uttararhit of 22

evasive r. कालिका W false r. निप्रतिपत्ति f Vyāsa

good r. सदुत्तरम् W a jesting r. कालिका W a mere r.

उत्तरमात्रम् (in Vyāsa) one of the 24 Jātis or self

computing replies संशयसमः Vyāsa, Carved only a

reply उत्तरमात्रम् (in XXI law) a particular kind of r.

सम्प्रतिपत्ति f Brihad ' r. and rejoinder ' (to dispute etc)

उत्तरप्रत्युत्तरम् r. in argument कक्षा L r. on r. उत्तरप्रत्युत्तरम्

an. to an answer प्रत्युत्तरम् Pinest, Hit, Prabh, etc , उत्तरात्तरम्

(in logic) r. to the Purva-pakṣi समधिगमम् Mi a r.

which is incoherent and therefore held to be no answer

अनुत्तरम् a scornful r. प्रत्यभिमेयम् ŚāṅkhŚr spoken

in r. to अनुद्यमान mfn without a r. अनुत्तर mfn .

having said in reply अनुद्य ind to render back in

r. प्रतिमन् प्रतिमनुते VS, ChUp .

replyin adj उत्तरदायक Hit — अनुवक्तृ .

unable to reply वीतोत्तर Amar .

replying १ प्रत्युत्तरीकरणम् Mear .

replying in argument उद्देशः I , उद्देशिका Comm

on BNF 8.11.1 , उद्देशिका उद्देशिणी I .

report vb प्रतिविद् caus प्रतिवेदयति MBh, R, etc,

अभिविद् caus अभिवेदयति R, निविद् निविद् caus निवेदयति, caus निवेदयति

वेदयते (with dat, gen or loc) Mb, MBh, Kiv, etc,

सम्प्रतिविद् caus सम्प्रतिवेदयति MBh, विनिविद् caus

विनिवेदयति MBh, R, K, thās, आविद् caus MBh, Nariv, Śek,

Vikr, BhP, Yathās. etc, विद् caus वेदयते (rarely वेदयते)

Br, etc— विज्ञा caus विज्ञपयति, विज्ञापयति (rarely

विज्ञापयते) Br. etc — कथ् cl 10 (ep. also) कथयति

(- ते) (with acc of the thing or person spoken about)

MBh, R, Śak, etc — वद् cl 1 (Dhātup 23.40) वदति, वदते

(ep. m e also वदति) PV, etc — वृष् cl 1 वृषति

AV, etc — समारब्धा समारब्धति MBh, Kāv, etc, व्याख्यानस्य

MBh व्याख्यानयति Rāṣṭrav 2. $\frac{5}{6}$ — समाचक्ष्, समाचष्टे MBh, R,

BH — आदिश् .आदिदष्टि, आदिशति rarely

आदिशते ChUp 3.18.1, BHP, MBh, R, Paśh, etc, प्रत्यादिश्

प्रत्यादिशति MBh — प्रत्याह प्रत्याहरति MBh —

प्रतिप्रवच् (only of प्रतिप्रोवाच and ind. प्रतिपोच्य) TS,

Bf — संजप् संजपति

MBh, MarkP .

to report anything to anyone संश्रु caus संश्रावयति

(see) (see or dot) Yājñ to r. fully समाविद् caus

समावेदयति MBh, Kān , संचक्ष् संचष्टे Bh .

report n I वार्त्ता Kāv, Kathās, etc, वृत्तान्तः

(rarely) वृत्तान्तम् (also वृत्तान्ताः, वृत्तान्तानि) Mb, MBh

etc — विज्ञप्ति — Naish, Kathās, Rājast, विज्ञप्ति f

MBh — प्रवादः MBh, Kāv, etc, जनप्रवादः MBh 2.2507

(pl) Rājat, Hit, जनकः, जनवादः

(स-न्यादि)

Mn 2.179, MBh 2.12.14, VarBrS — किंवदन्ती (Un 3.50)

Prah, Dhūrtas, Hit, किंवदन्ति f L — निर्वादः I, वादः

W — समाचारः W, समाचार W — घोषः RV 10.33.1,

(personified) घोषः Kātyā, Jāh — समाख्यानम् MBh,

समाख्या L, प्रख्यापनम् R, Dās, प्रख्यानम् F —

वचनीयता, वचनीयत्वम् Kāv — इत्युक्तम् — उपकर्णिका

W — श्रुति f MBh, Fāv, etc, उपश्रुति f MBh 5.30.5,

(v.1. अपश्रुति) — कीर्ति f (Pāṇ 3.3.37) RV 10.

84.1 . AV, GDR, etc — अन्यः, अन्यम् Pāṇ 4.4.97 — शोरानम्

R — कौलीनम् Śak, Paṇh 14.36 & 84, Megh, Kathās, (ifc f

आ) .

according to report यथाश्रुतम् ind Mn, Pur, Kathās

agreeing with a r. यथाश्रुतम् mfn Kathās evil r. वचनीयता,

वचनीयत्वम् Kāv , कुर्याति f, कौलीनम् Śak, Paṇh 14.36&

84, Megh, Kathās, (ifc f आ) , अववादः I false r.

मिथ्यावार्ता MW , मिथ्याजल्पितम् Pañcat general evil r.

मेकापवादः MRh, Kāv, etc general r. उद्धोषः , वार्ता-

- व्यातिकरः MW good r. कीर्ति 2 (Pāṇ 3.2.87) AV, ŚBr,

Tup, Ma, etc , चुरव्याति f MW having an evil r. ख्यातगहित्,

ख्यातगहिण mfn I ill r. दुःखवदः Subh. knowing popular

r. (jana vāda) जानवादिक् mfn f कथादि learnt from

r. उत्तरसंज्ञित mfn here r. वार्तामात्रम् popular r.

परवादः Pañc, Śāraṅgī r. of victory जयोदाहरणम्

R successive oral r. श्रोत्रपरम्परा Ratnav .

reported adj विज्ञप्त

Kathās, Hit, निज्ञापित

Ragh, Hit .

to be reported आवेदनीय

Kāś, Pañcat, आवेद्य ,

प्रतिवेदनीय L , विनिर्देश्य VerBrS .

reporting adj आवेदक ifr , निवेदिन् MBh, R ;

प्रवादिन् Lāṭy, MBh .

reporting accurately what has been said यथोक्तवादिन्

wishing to report about निवेदयिषु) acc) Wh (B

निवेदनाम्) .

reporting n उक्तीर्तनम् -ah .

repose vb विश्राम् विश्राम्यति (ep. also विश्रामति,

विश्रामते) ŚBr, MBh, etc, उपश्राम् उपश्राम्यति Kaus

— अभिरम् अभिरमते ŚāṅkhGr, Mn 2.251, Yājñ 1.251 —

ह्री cl 2 ह्रीते RV, etc .

repose in or upon संविश् . . . (lec r उपरि

ifc) ŚBr .

repose n विश्रान्ति f Kāv, Kathās, विश्रामः MBh, Kāv,

etc, विश्रमः Kālīd. Śis, Vās — उपश्रामः GopBr — रति

f VS, ŚāṅkhGr — श्रयन्तम् MBh, Kāv, etc — लयः Śis, DHP,

लयन्तम् Śis, Gc — निवृत्ति f Bhag, Prob.

affording repose उपश्रामक mfn Lalit greeting r.

वरिवोद (VS), वरिवोधा (TV), वरिवोविद् (EV)

mfn offering good r. सूपावसान mfn आ)n TC perfect r.

निर्वीणम् MBh, Kāv, etc a place of r. शया H ,

प्रत्यनम् EV place of r. for dead bodies अमशानम्

Nir 3.5 without r. अरमति mfh RV 2.38.4 & 2.21.12,

अरममाण mfh RV 9.72.3 .

reposed adj विश्रान्त MBh, Kāv, etc — शायित MBh, Kāv,

etc .

reposing ad. विश्रान्त VarBr3, Pañcet — अभिरत

Yājñ 1.251 — संविष्ट MBh, Kāv, etc — शशयान EV

शिश्रान .

reposing in the world भुवनसद् TS r. on water

(applied to Vishnu) सत्त्वित्वावसायक Vishn .

reposing n शय्या (ifc f आ) KātyŚr, Mn, MBh, etc.

reposing on water ' (Vishnu) जलशयः, जलयनः

L the state of r. in शायिता (ifc) MBh, Kathās .

repository n प्रत्याधानम्. SBr — योनि n. I (10 21

only n. I (10 21) RV, AV, SBr — संनिष्ठा: SBr .

' Alma Repository ' (10 21) भाष्योक्तः. I n. I. of

affection n. I (10 21) प्रीतिविश्रम्भभाजनम्

beauty रूपाश्रयः. together with (its) r. सप्रत्याधान mfn

' Alma Repository ' (10 21) भाष्योक्तः .

reprehended adj अनुयुक्त .

reprehension n दोषकल्पनम् .

unpardonable — निन्दनीय Mn. निन्द्य

Mn, Mn, Mn, etc — विगर्हिणीय Mn, Mn, विगर्हित Mn, Mn

विगर्ह्य Mn, Mn — दृश्य — परिभाषणीय

— वक्तव्य Mn, Mn, etc .

especially reprehensible विशेषगर्हिणीय Mn, Mn

fault of being . वचनीयदोषः Mn, Mn of r. conduct

विगर्हिताचार Mn 3.167 r. speech विगर्ह्यकथा Mn .

reprehension ॥ वचनीयता, वचनीयत्वम्

represent ॥ संदृश caus संदर्शयति ॥ ३१६, ३१७ -

निर्वर्ण निर्वर्णयति ॥ ३१८ - संनिधा caus संनिधापयति

विकृ - विकृ विकरोति, विकुरुते

विडम्बनं कृ - नृत् ॥ ३१९ (Dhātup ३१९)

नृत्यति (३२०) नृत्यते (३२१)

सूचयति

(३२२) सूच caus (Dhātup ३२२)

(a drama) प्रणी प्रणयति, प्रणयते

Bālar, Prasannar (dramatically) अभिनी

(esp. on the stage) रूप् cl 10 (Dhātup 35.79)

रूपयति Hariv, Kāv, BhP, etc .

to represent falsely व्यपदिश व्यपदिशति

Prasannar to r. on the stage निरूप् निरूपयति .

to cause to be represented by प्रयुज् caus प्रयोजयति

(instr) Uttarar .

to represent मधुकराय Nom मधुकरायते

canon वितानीभू वितानीभवति to r. 10.30.15 दैत्याय

Nom दैत्यायते to r. 10.30.15 to r. 10.30.15 वितानाय

Nom कृष्णाय to r. 10.30.15 कृष्णायति

BhP 10.30.15 to r. 10.30.15 पूतनाय to r. 10.30.15 पूतनायति

to r. 10.30.15 ब्रकाय to r. 10.30.15 ब्रकायति to r. 10.30.15

to r. 10.30.15 विन्ध्याय to r. 10.30.15

विन्ध्यायते to r. 10.30.15 (to r. 10.30.15) यमाय

Nom यमायते Git .

so it is represented व्यपदिश pass व्यपदिश्यते .

representation n प्रतिरूपम् (प्रतिरूपम्)

() — व्यपदेशः (Br, G, etc) — अनुदर्शः (M)

— विदितम् () प्रयोगः (Br, G, etc)

नदितम् — अन्तरम् — उपसर्जनम् ()

Nyāyam, etc — भाजनम् Br, G, S .

any representation नायिका (Br 7.7) class in

हंसचिह्नदुकूलवतः

(in Br) ! class in representation

pronouncing the name of a character the women. he enters

(The above) प्रयोगातिशयः प्रयोग र. is colours चित्रप्रतिकृति

Ex. 7824 र. is colours स्थालरूपम्

all the possible combinations of certain given number

प्रस्तारः Col. is of all possible combinations of

all possible combinations is a table प्रस्तारः Col. is a table

लक्षिताभिन्नयः र. is of all possible combinations of

यथावस्थितार्थकथनम् — र. is a table.

representative n प्रतिनिधि m ŚrS, Mn, MB, etc —

भाजनम् (ifc) .

brother's representative भ्रातृस्थानः TS, etc .

man — man पुरुषः TS, Br, etc .

r. of a race पुरुषः TS, Br, Mn, etc .

नन्दशित - स्नपित

- आवेदित - विदित

निवेदित

represented by स्थानम् (स्थानः)

पितृस्थान लिम्बः, लिम्बम्

आ

to be represented प्रयोक्तव्य Mālav , (

प्रयोज्य अभिनेतव्य

व्यपदेश्य —

व्यपदेश्य —

वर्णक (का) — लीलायित

— विडम्ब, विडम्बन — प्रीतिभावक

— स्थानीय () —

सर्वभूतमय (इ) —

सर्वदेवमय (इ) — R, R^{ist}, RHP, etc

योषिन्मय (इ) — संकषणमय

1 (३) १००० वासुदेवमय ॥ ३ ॥

कृष्णरामायित

नारायणमय ॥ ३ ॥ रात्रिलोक ॥ ३ ॥

१००० विडम्बितेश्वर ॥ ३ ॥

आवेद्यमान .

representing (the act of) n उपदेशनम् Sch —

भाजनम् भागः — विडम्बनम्,
विडम्बना

स्थानम् स्थानः

anything representing the artificial animal पशुरूपम्

कृतद्वी कृति

प्रतिसंह प्रतिसंहरति, प्रतिसंहरते

हन् -- हन्ति

हते -- हन्ति जिघ्रति, जिघ्रते

समग्र समाहित

प्रतीक्षातः

करणनियमः

primend vb धिक् कु

MH, R, etc .

reprimend n धिग्दण्डः , वाग्दण्डः

निग्रहः — परिभाषणम्

reprimend given to a person by reminding him

स्मृतिविनयः Mhavy .

अपरिवाद्य

उपालभ् उपालभते

गृह् — गृहति, गृहते, गृह्यते

विगृह् विगृहते

विगृहति — विनिन्द् विनिन्दति

— धिक् कृ — ऋप् — ऋफति, ऋम्फति

— तन् — तात्ति

— विवक्ति — विगै

विगायति — प्रातिभिद् प्रातिभिन्ति

भष — भषति भषते

उपात्मन्

समुपात्मन्, उपात्मन् - निन्दा

, निन्दनम्, विनिन्दा - गर्हणम्

गर्हणा, विगर्हणम्, विगर्हणा, विगर्ह्यता

- दोषः, दोषम् - वचनीयम्

- अवाच्यता, वाच्यम् - परिवादः

- उपक्रोशः - तिरस्कृति -

तिरस्त्रिया, अधिकृतानि - ^{Das} अधिक्रिया

धिकारः निराकारः निकृति - - दुर्वादः

निर्मल्यनम् - निर्मल्यना, - कुल्यनम्

कुल्य - पारुष्यम्

- गर्जनम्

आस्कन्दनम् - उपरागः - - क्रुति - -

कन्दक - आ - गूरणम् - पर्यनुयोगः

- विद्रवः - शालिनीकरणम्

अनिन्दा

सनिन्द -

सनिन्दम् — रेषाक्षेपः

उपकोशनकर — साक्षेप

mn K this, Rājat deserving r. गह्य —

ऊम्

तन्नीय mn Hariv a particle of r. शोः ind L the

r. of the world लोकापवादः 17th, 18th, etc r. प्रत्यादेशः

मांसविक्रयिन्, विटः

खमुच्यादि Genar, L .

कुत्सी भू

o meet uit गहिणं या

reprochableness - वक्तव्यता, वक्तव्यत्वम्

उपाकृष्ट — धिक्कृत — विगीत

— प्रलाकृत — दृष्टित — निघमान

— धूत — निदान

कुत्सनम्

धिग्वदः

reproachfully सापवादम् ind Mālatīm .

 adj निन्दित् (ifc) Kāvyaṭ .

not reproaching अकुल्ययत् In 2.54 without r.

अनाक्षेपम् .

 उपादिष्यु .

संस्कृतम्

दुष्टदुर्जनः — कुलनाशः

वृषात्मजः

to be reproduced अभिजन् - - अभिजायते

etc to cause to be r. प्रजन् प्रजायते . प्रजायति

प्रज्जयति

reproduced प्रत्युत्पन्न

पुनरुत्पादनम् .

भावना

reproof n वाज्दण्डः in, Yājñ — परिवादः in,

परिवादकथा , अतिवादः — अनुयोगः Hyāyad

— उप — चोदना (11)

— परिभाषणम् , परिभाषाः 11

deserving reproof निगृह्य min Pān 8.2.94,2 .

vb भण्ड cl 1 भण्डते — (as a

प्रमाण) यत् / / यातयते .

reproved संतर्जित — संसूचित .

reproving n संशुचनम् MW .

prob) reproving anyone face to face (i.e. when he

alone and no one present) सम्मुखविनयः heavy .

repugnance n प्रद्वेषः MBh, Kāv, etc , द्वेषः ŚB, Mn, .

MBh, etc — विधूननम् Daśar, Sch, विधुननम् , विधूतम्

Bh, Daśar — विरुद्धम् MW — विगानम् Naish — वैरस्यम्

Suér, Kathās, Rājat , etc .

feeling repugnance बीभत्सु RV, AV, Kāv r. to

विमुख्यम् (loc comp Hariv, Rājat) Kuval .

to feel repugnance प्रदिष् प्रद्विष्टि, प्रद्विष्टे

am, n .

repugnant ad विरुद्ध KātyŚr, In, IBh, etc —

दुर्भग AV 10. Ph., etc .

प्रतिनुद — प्रतिनुदति, प्रतिनुदते

प्रत्याचक्ष् — प्रत्याचक्षते ()

प्रतिनोदः — प्रत्याख्यानम्

अपावर्तनम् — प्रतिघातः — विहति

प्रति

affected repulse of a lover's caresses (one of the

कुट्टमितम् () कुट्टमित

प्रत्याहत विहत

प्रतिघातनम् , प्रतिघातिन्

repulsion (as of love) = विधूननम्

विधूननम् L — प्रतिबन्धनम् (in acc or o I)

(of a disease) प्रतिषेधनम् Mn, IEh, SuSr (११)

disease) प्रतिषेधः Mn, MTh, SuSr .

repulsiveness n वैकृत्यम् Sadukt .

परिव्याति = परिख्याति - प्रसख्यान्म्

1932, (31100) — श्रवणम् 1471, 211 — सधुवादः

वारिन्त्रम् 1471, 211, 212 — उमा 1 — समह्या

(1) 1 — समाज्ञा 1 .

कुर्याति = गतकीर्ति

यशोहर = यशोहर

कीर्तिनाक्षेन् 1471, 212, रव्यातिघ्न 1471, 212, सुप्रतिष्ठा

प्रथमश्रवस् = प्रथमश्रवस्

सत्कीर्ति = सत्कीर्ति, कल्याणकीर्ति = कल्याणकीर्ति, सौश्रवस्

सचचक्रेक श्लोकिन्

स्वनामन्

अपिष्टकीर्ति

स्वनामन्

वाच्यता कुकीर्ति

कुकीर्ति

आहतलक्षण विक्षिप्त .

अर्थ अथ उक्तं ज्ञायते । ॥ १ ॥

सम्यग्, सम्यग्यते - अभ्यान्, निर्यान्

निर्याचति, निर्याचते

१००) अत्रापि, सम्प्रयाच्य सम्प्रयान्यते (१०० =)

प्रयाच् प्रयाचति, प्रयाचते (प्रति प्र पे)

(11) —, ३१७, — अनुज्ञा ०११८ अनुज्ञापयति — अभी

प्रश्न (१ - हमारे) का १.०.० - ३ प्रश्न हित

१, १ — इयक्ष् इयक्षति ॥ — इषि ॥ —

इच्छति, इच्छते, इषुध्य — इषुध्याति

— इङ् ११ ईदृ—उपसद् उपसीदति

७.३३.३, ७.३३.३, ७.३३.३ — ए (आ+इ) १२ एष्यते — एष्य

ईषति, ईषते — युद् १३ चोदयति चोदयते

७.३३.३, ७.३३.३, ७.३३.३ — ज्ञा १४ ज्ञापयते, ज्ञापयतेति

७.३३.३, ७.३३.३ — प्रयुद् १५ प्रचोदयति

७.३३.३ — मार्गि १६ (७.३३.३) मार्गति, मार्गयति

(७.३३.३ मार्गते) ७.३३.३ — अच् १७ अच्यति,

अच्यते — अच् १८ अच्यति, अच्यते रेट् १९

रेटति, रेटते Dhātup 21.4 .

विज्ञा pass विज्ञापयति, विज्ञापयति

(rarely विज्ञापयते) याच pass

याचयति (याचयते AV) (अर्थे) ñc

मृग् cl 4 12 (hīta 13.157, 13.40) मृग्यति,

मृगयते (मृगयति) (acc) (11) Kathās to 1. 11

वृ cl 1.1 वृणाति, वृणुते, वृणाति, वृणीते

नियुज् pass नियोजयति

(प्रति or अर्थम् ifc) .

इष pass इष्यते, ई pass

इयते ॥

to grant a r. विशिष्टिक with an to ap-

नाय् cl 1 (Dh-tar 1.) नायते

na, ॥ ॥ ॥ (नायति) (॥ ॥) ॥ ॥ ॥

fulfil a r. याचनां कृ , याचाम् कृ to grant a r.

नाय् ॥ ॥ नायति (॥ ॥) ॥ ॥ ॥

प्रार्थनम्, प्रार्थना, etc, अर्थेना

अभ्यर्थितम्, अभ्यर्थितम्, अर्थित्वम्

अर्थिता, etc — विज्ञप्ति —

, विज्ञप्ति, विज्ञप्तिका, विज्ञापनम् (आ)

— राखणा, इष्टि

— प्रणयः, अभिवाचनम्, अभिवाच्या

— उपयचितम्, याचना, याचि

याचिका, उपयाचितकम् — याच्यः

याच्या, इहा, etc,

इहितम्

Hit, Kathās, Prāb, etc .

II अर्दना I, अर्दने II - इषुध्या 1/1.1 .1

— उपचारः I - प्रणिधि II - नाथितम् III - मनीषा

IV - वरः (I - वरम् II - आ) वरकः

वरम्, वरम्

any request याच्ना II, etc to be done with a r.

उपयाचनम् R at the r. of anyone प्रार्थनया ind caused

by the r. of anyone वरदानम् or (ई) n, वरदानिक

Inf R, R fulfilling request सत्याभियाचन II III

man in request वरदानम् , वरतिरसि: man

any r. कृत्यवत् man 3.72. intention : of a r.

विज्ञिप्सु man 12.15 man a r. कार्यार्थिन् man ,

याच्यम् man 12.15 of requests (particular of i-

cer at Hindu court) आपकः Pāncat . 67- one whose

r. has been released भग्नयाच्य mf (आ) n 12.15 ready to

fulfill requests (said of man) वरद mf (आ) n AV,

devatā, Tār, etc a request for wealth वसुतानि = IV .

one should request प्राथम्यम् (1st) RV .

requested प्रार्थित RV, RV, etc, अर्थित —

सम्प्रार्थित RV — अभियाचित — उपयाचित RV .

RV, RV — प्रचोदित RV, RV — अर्दित RV — इडित, इडित

RV .

RV urgently requested आयाचित .

to be requested अर्थनीय , अभ्यर्थनीय, 3-अभ्यर्थ.

requesting अभ्यर्थ ind p Kathās .

to be requested याचनीय (m also impers) MBh,

ance ,

requesting n एतु m RV 5.41.10 , 6.12.4 .

requesting adj याचिन् (ir) ir , प्रयाचक

MBh— इषुध्यु RV 5.41.6 .

requesting again पुनश्चिन् .

requirere in 3 अभ्यर्थनम्, अभ्यर्थेना

etc — मृगः L (the antelope) वरवरणम्, etc.

requiro vb अपेक्ष् 3rd — प्रयुज् 3rd प्रयुयुक्षते

Part — याच् cl 1 (3rd) यान्चति, यान्चते 3rd,

etc .

(in Gr) to require some words to be supplied for the

completion of the sense आकाङ्क्ष् आकाङ्क्षति, आकाङ्क्षते

Pān, Sch , (in Gā) आकाङ्क्ष आकाङ्क्षति, आकाङ्क्षते

Pān, Sch .

to be required to do something अहं cl 1 अहिति

अहिति (cc) .

required adj अपेक्षित — अन्विष्ट, अन्विष्यमाण

— मार्गित Yājñ, Māhāt — सम्प्रचेदित (आ) —

याचित MW .

to be required अपेक्षणीय, याच्य MW, iv .

requirement n अपेक्षा .

according to equilibrium यथायोगम् MW, iv ,

; etc), यथायोगेन (MW) ind .

requiring a j अपेक्षित, सत्यपेक्षित

2.96 — मर्गण (ifc)

requiring a j सापेक्षित, सत्य, सत्यपेक्षित

a word or phrase is complete आकाङ्क्षित 8.

2.96 & 104 ' r. protection to be given ' (ruined)

शरणार्थक L .

being required अहि f(आ) .

requisite n व्यापिता -- सम्भारः (1/2 आ) 17,

etc -- उपचन्दः MBh 13.3300 .

belonging to the requisites of राज्यद्रव्यमय

n(ई) n R consisting of the r. c. 1011 राज्यद्रव्यमय

n(ई) n R endowed with any r. गुणोपेत MBh 1.347

furnished with r. समङ्गिन् MBh 1.347 of the 1. 347

the equipment of Jaina ascetic उपाधि Śīl requisite for

साधनम् (1/2 आ) (1/2 आ) 17, n, to r. 101

of a person शानप्रत्ययः Divyā 12 r. of a sacrifice

यज्ञाङ्गम्

Śrī, Kum. & P. of Regal Administration

राज्याङ्गम्

I. P. of Governmental राज्याङ्गम् I. P. of

सम्पत्

f BhP

the requisites for the adoration

of the

पूजासम्भारः पूजापकरणम्

Dharmas (106) the volume of the

सम्भारङ्गलम्

Dharmas 106 .

requisite (उपकारिन्) , p̄nc , d̄n , r̄n .

etc, उपकारक (इका) , d̄n , r̄n , उपकारणार्थ

Car — याचित MW .

belonging to this requisite प्रायेज्य d̄n .

for सम्पद (comp) Kaus̄ r. for subsistence प्राणयात्रिक

Mn, MBh .

मौलि न निष्कृति, c - निस्तारः

प्रतिकरः १, २, ३, प्रतिकारः ४, ५, ६, प्रतिकर्मन्

, , प्रतिकृतम् , (० . ४११) प्रतिक्रिया ,

० - यातनम् , यातना , यातनम् ०

(१०००००) व्युष्टि — प्रतीफलः,

प्रतिफलनम् - प्रतियत्नः, प्रतियातनम् - साधुकृत्यम्

— परिवर्तः, परिवर्तनम् .

an alliance resting on the requital of former service

प्रतीकारः वैश्वनियतम्

वैशिन्यात्मसं

वैरप्रतियातनम् MBh, Har iv, Pañca

वैरविशुद्धि MBh, Har iv, Pañca

() व्युष्टि MBh, Har iv, Pañca, प्रतिक्रिया MBh, Har iv, Pañca

r. of hostility acts वैरप्रतिक्रिया I. r. of hostility

प्रतिवैरम् MBh .

to make requital यातना दा

requite vb यत् caus (rarely) यातयते RV,

etc , प्रतियत् caus प्रतियातयति MBh — (evil) — प्रतिकृ

प्रतिकरोति, प्रतिकुरुते (acc) with gen dat or loc of

pers MBh, R, etc, (good) प्रतिकृ प्रतिकरोति, प्रतिकुरुते

(acc) with gen d t or loc of pers MBh, R, etc —

प्रतिफल प्रतिफलति MW — अनुकृ. — (a benefit)

प्रायम् प्रायच्छति, प्रायच्छते Mn, MBh, etc .

to requite a favour प्रत्युपकृ प्रत्युपकुरुते Pañcat .

to be requited प्रतिया प्रतियाति MBh to be r. at the

hands of भुज् cl 7 (Dhātup 29.17) भुनक्ति, भुङ्क्ते

(rarely cl 6 भुञ्जति, भुञ्जते) (gen) RV, etc to be

r. for भुज् cl 7 (Dhātup 29.17) भुनक्ति, भुङ्क्ते

(rarely cl 6 भुञ्जति, भुञ्जते) (gen) RV, etc .

to wish to requite प्रतिह

Genia प्रतिजिहीषति

required ad. निर्यातित MBh, Hariv — प्रतिकृत R—

विप्रतिकृत MW .

to be required प्रतिकर्तव्य MBh, Hariv, Śaṅk easy to k

Be R. सुप्रतिकर . .

requiter n प्रतिकर्तृ m MBh .

requitā m शोधिन Guṛu — परिवर्तिन .

no requitā प्रतिरूपम् अकुर्वन् MBh. 2. 2. 100.

प्रत्युपकारिन R .

institū c. institū c. requite प्रयिकोषु

institū c. institū c. requite प्रतिप्रयोष (MBh. 2. 2. 100.) प्रतिप्रयोष

रा-पाणि रूपम् = ग्रन्थावृत्ति .

रा-पाणि रा वि-वत् रा-पाणि वि-वाक्यति .

अस्मिन् विक्रयानुशयः ५ .

परि॥ परित्राति, परित्रायते

परि॥ — परिर्क्ष् परिर्क्षति () परिर्क्षते)

उद्, उद् — (उद् उद्दरीति, उद्दरते

समुद्, समुद् — (समुद् समुद्दरीति,

समुद्दरते) समुद्, समुद् — (समुद् समुद्दरीति,

अ जायते (am 1), निष्पृ निष्पृपति (1) 157,

निःस्पृ निःस्पृणोति (1) .

संतृ संतरति (1) also संतिरति

rarely Ā) (abl) MBh, Rājat .

उद्धृ उज्जिहीषति

rescue n परित्राणम् Mn, MBh, etc — परिशक्षणम्

— उद्घृति — समुद्धारः Śatr — निस्तारः Bhartṛ

, निस्तरणम् .

a means of rescue निस्तरणम् L r. from प्राप्ति

निस्तरणम् .

rescue परित्रायताम्, परित्रायध्वम्

rescued adj परित्रात इव, Pur — निस्तीर्ण

उत्तीर्ण, संतारित — प्रत्युद्धृत

—अभ्युपपन्न

rescuer निस्तारक f(इका) तारक

f(इका) (Pāṇ 7.2.41, Vārtā 3) RV 10, Jāb 10 ,

ŚivaP, etc, उत्तारण — पेरु RV .

wishing to rescue उज्जिहीर्षु .

संज्ञाणम्
उद्धारणम्

अभ्युद्धारणम्, अभ्युद्धारः, समभ्युद्धारणम्

निस्तारणम् — उत्तारः — मोक्षणम्, piece.

most minute in meaning परिष्ठा in 17.1.1.1.5

परिधि n परिधि f द्वि, त्रि — मार्गणम्

मृगणा I — कल्पः

— विचयनम् w, विचयनम् .

सादृश्यम् n I सादृश्यम् द्वि, त्रि, चि, etc, सादृशी

— सादृश्यता द्वि, त्रि, चि, etc, सादृश्यम् द्वि, त्रि, चि, etc, प्रतिरूपता

— अनुकारः, अनुकरणम् — अनुहरणम्, अनुहारः —

तुम्हा — भा, अभा द्वि, त्रि — (द्वि, त्रि, चि, etc)

(द्वि, त्रि, चि, etc) उपमा द्वि, त्रि, चि, etc, उपमा,

उपमिति ३३, उपमानम् ३३, सुसि, सुसि, etc, ३३

प्रतिमानम् ३३, ३३, मानम् ३३ — संकादिता ३३

— प्रतीकाशः ३३, ३३, प्रतिसेकाशः ३३ — (३३)

उप ३३ .

II कक्षा ३३ ३३, ३३, ३३ — रुच ३३

BhP, Karyā .

bear in striking resemblance विडम्बिन् ३३

the condition of r. औपम्यम् (३३ ३३) ३३, ३३,

, etc (३३) analogously in r. उप ३३

चित्राकृति मित्रम् (an) Bhar , Vo r

the r. of any object उपमेयोपमा

r. of a real form प्रतिनिधि मत्सम्बन्धम्,

मत्सादृश्यम् the r. of real form प्रतिनिध्वम् 1.

सरूपता , सरूपत्वम् (c , an , an , an , etc r. to one's

प्रत्यात्म्यम् तुल्यत्वम् (in r of the co)

सूर्य , प्रभ , तुल्यता , the size of 1. औपम्यम्

(in आ) an , an , an , etc striking r. शक्तिम्

resemble to अनुह — अनुवृत् Ā — तुल् cl 10

तौल्यति, तुल्यति to, in, comp 10.38.7 —

संदृश to Ā IV — दीक्षी cl — दीक्षीते IV 5.40.6,

10.38.7 — लब्धूम् to inf — समास् समास्ते to — स्वजनय

Non स्वजनयति to inf .

to resemble anyone तुलां इ, तुलां गम्, तुलां आया,

तुलां आत्मन्, तुलां धा (instr or in comp) to any-

thing तुलां इ, तुलां गम्, तुलां आ-या, तुलां आत्मन्, (instr or

or in comp) to anyone's लब्धूम् शशविषाणाय for

शशविषाणायते Served to r. rainbow सुरधनुर्लेश्वाय

For r. rainbow स्मरवधूय For स्मरवधूयति For

For r. rainbow धनदाय For धनदायते For to r.

For भार्गवाय For भार्गवायते For to r. the king

भासाय For भासायते For to r. the king हिमात्मय

For हिमात्मयति For to r. the king

For नवनालिनदलाय For नवनालिनदलायते For

For विधत्त For विधत्तति For

anythin which resembles न्यङ्गः ३३, ३४ .

resembling सद्यः (इ on in आ) IV, etc,

सद्यः (इ) IV, etc, सद्यः (with instr or ifo)

IV, etc — सरूप (con or com) IV, etc — सधर्मिन्

(comp) II, सधर्मिन् Var, etc, etc, समधर्मि (आ)

(ifc) — निम्न (आ) IV, etc, संनिम्न

MBh, Early, Pāṇ 5.3.37 — चरिन् — धारण f(ई) MBh

12.732 — प्र (i) — प्रेक्षणीय (i) —

भङ्गिभूत, भङ्गिभूत i — लिखयित i —

विद्ध i — ज्ञातीन् f(आ) — समाहित (cc)

MBh, Early .

closely resemble साहोदर f(आ) i —

MBh, सुहृद् (only) i — synonym of .

MBh, मन्त्रवर्ण f(ई) — rather मनोजव

MBh, मनोजवस i — रत्नाकरायित i —

Roman मद्रिकाकल्प Pān 6.5.57, Sch 1. 6. 137 of the moon

शशाङ्ककिरणप्रख्यः r. s. crillice यज्ञकल्प

flor. (dusters of) स्तबकसंनिभः r. s. 1. 137 e

चक्षुर्मेय ŚBr 10.14 r. foam केनप्रख्य Yājñ 2.

gold हिरण्यसङ्काशः, हिरण्यसन्दृशः r. 1. 137 इन्द्रकल्प

to r, वासन्तोपमः r. flowers of the 1. 137

(d. 1. 137 yellow) कालपुष्पनिभः r. s. 1. 137

वसूपमानः r. s. leaves and roots पत्रामूकः शूकीदि

मादृशः, मादृशः (r. s. 1. 137) reminding
 1. 137 मादृशः, मादृशः (r. s. 1. 137) reminding

r. व्याख्यान ३(इ) (with sen) Pāp ३.३.७, V. ३.३, ३३

Pat r. one's self स्वानुरूप Kāth's r. poison विषतुल्य

W ' r. the japa flower ' (the plant family) जपाकुरुमरा-
न्निभः

Nov r. the red lotus स्तोत्रपत्रम् I r. the tree

शास्त्रसंकाश १०० r. the १० रत्नाकरायित १०० r. the

१०१ आत्मसम्मित CHS r. the Supreme भगवद्दृश

f(इ) CHS r. the Supreme self it आत्मसम्मित CHS

r. the name called Brahman (said) Brahman or var-

ses) ब्राह्मणत्विङ्गः Kaus' r. the wind वायुसम PārGr

resembling the world लोकाकल्प strikingly विडम्बक

...

resembling प्रतीकाशः, etc., लोकाशः (etc.)

प्रस्था (only etc) — प्रायः (often etc) आ

— बन्धू etc — $\frac{51}{57}$ — भाषणी — मित्रम्

etc — समोपमा (etc) .

' resembling a cloud ' (N. of a partic kind of small

Janini) मेघातिः L ' r. the Goreda ' (a kind of ore)

) गोपुच्छल्लोत m Gal ' r. pus ' (a kind of bloody flux)

पूराभम् L ' r. the Goreda ' (~~xxxx~~ dolomite)

गोमेदसंनिमि. .

resentful adj कृतकृत्य .

disposition of resentful disposition विद्वेषणी .

being unable to show resentment for anger अप्रतिमन्युय

मान मन्यु मन्युमय

निर्मन्यु

नीतमन्यु , विगतमन्यु मन्यु

विवृद्धमत्सर भवमन्यु

reservation n उपधा I .

निष्प्राणयता - निष्प्राणयता - निष्प्राणयता

lobh .

The reserve of the army (attachment)

प्रतिश्रुतः .

अनन्तः — परिहारः , परिहारः

$\frac{24}{25}$ — निष्प्राणयता, निष्प्राणयता .

विशद्वाम

सपरिहारम्

वाच्यत कथाविरक्त

— अनालाप — बोधितु

अनिर्मुक्त रहःशील

reservoir 10 आधारः — बृहती — बिलम्

देवस्वातम् देवस्वातः

जलाशयः — उदकाधारः — जलस्थानम्

जलस्थायः MBh 12.4893f — पश्यः L —

आसेचनम्, परिषत् — वरासनम्

an oblong reservoir of water वापी Mn, MBh, etc

उदधानम् उदपुरम्

पक्षिपानीयशास्त्रिका

उपकूपजलाशयः ३. into which water

प्रवहः Yōjñ a r. of r in water वर्षाम्बुप्रवहः

वार्येयनम्

उदनी

चुष्टा , चुष्टी चौष्टौ चौष्टौ तौयधारः

reside vb उपास् उपास्ते

reside - ()

क्षेति, क्षियति RV, (used especially of a secret

क्षेति, क्षियति RV, (used especially of a secret

क्षेति, क्षियति RV, (used especially of a secret

अधिसंवत्स

अधिष्ठित

दुर्वसम् (impe rs)

वासः , आवासः

वासति , समावासः

वसा , वासः , वसम् , वस्तव्यता

— स्थिति — , अवस्थिति — BHP, Kath-

— अधिष्ठानम् , परिष्ठानम् , परिष्ठिति —

सदनम् RV, etc, सदस् n (according to so e also

1) RV, etc — नितयः , Var, Kāv, etc, नितयनम् TBr,

, लयः — संश्रयः (i to f आ) IBh, Kāv, etc —

भुवनम् , etc .

II अवसानम् , etc — छदिस्

n (गृह Neigh 3.4) RV 1.43.15 & 114.5, 6-8.10, VS 13.2 ,

= छदिस् — दुरेणम् , दुर्येणम् , दुर्याः — — —

निधनम् (निधनः , etc , अर्ध-चीदि)

AG, 9961, 999 — पुरम् BhP, Tattavas,

श्रावण कावसिन

कुलभवनम्

कावसिन प्रियं धामन्

the first r. in houses during the rainy season (when

(तर्षोपनायिका)

स्थिरप्रतिष्ठा वसति

राजधानीतः

अमरावती

राजधामन्, राजधानम्, राजधानकम्, राजधानिका

राजधानी

अवसानदेश

कृतास्पद निधनम् (निधनः only)

अर्धर्चादि क्षेत्रता

निवासभूमि - गव्युति

आश्रमवासिक विप्रवासनम्

वर्षवासः वसनम्

वनवासः स्वर्गवासः

, सुवर्गवासः in the atmosphere अन्तरिक्षसद्यम्

गुरुकुलवासः

गुरुवासः MBh 14.26.4, (pl) 33.5 r. in the interior

अन्तःप्रतिष्ठानम् in water उदवासः Pāṇ 6.3.58, MBh, Kum

कुलम्

खेटकः, खेटकम् हर्म्यम्

(i.e. आ) ब्रह्मसदस्

, ब्रह्मसदनम् खेटः MBh 3.13220, Jain

BhP, VP the r. of Indra अमरा L the r. of Indra and of

निवेशन कृ .

निवेशन वास्तव्य , अनुवासिन -

स्थायिन , संस्थः .

अवसित १५ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००

ŚBr, KātyŚr .

अनुवासिन् - क्षय. ४. १. १, १. ३. १.

२३ मल्लिक अनाक्षित १८८८ १८८८

अनुदक्षिन् अङ्ग २. ३३ अवस्थायिन् ३३, निनिविष्ट

(२००) ए. ए. ए. र. in coll. tests मठस्थिति

देशवासिन

दूस्वासिन् W. p. in a forest वनवास

(W. p. in a forest) शब्दगत

W. p. in a forest तदुत्थायिन् W. p. in a forest अन्तःप्रतिष्ठित W. p. in a forest

forest वनवर्तिन् W. p. only in the forest सज्जनैकवसति

residing = अवस्थानम् Ved. ni. , नि. , समधिष्ठानम्

ni. ni. — निवासः , निवासनम् ni. ni. — निषदनम् , to

— क्षेमः RV 10, AV 13.1.27, TS . .8 .

residing at a distance दूरसंस्थानम् ni. ni. संश्रयः

(ni. ni.) ' ni. ni. ' (ni. ni.) लक्ष्मणायिका Quai .

residual adj शिष्ट

(often inc) Av, etc .

The being residual शिष्टता, शिष्टत्वम्

177.

residue n शेषः, शेषम्, शेषत्वम्

377

परिशेषणम् — (on offering) सम्पत्तः.

(110 13A) Kōth, Grōrō, Suēr — सावशखम 1100 .

(in 1st) assimilation of residue शेषजाति f Lil

consisting of the ऋजीषिन् in the सर्वसम्पातः

Variv having the r. ऋजीषिन् mfn TS one who eats the r.

of a sacrifice अमृतभोजन mfn TS 2.235, ~~अमृतभुज~~ अमृतभुज

in the r. possessed of the r. of Som ऋजीषित mfn TS

तारकादि Bn 5.2.36 receiving the r. of Som ऋजीषिन्

in (Sar) IV reduction of functions of r. शेषजाति

f Lil relating to r. सम्पातक mfn TS 2.2.36 the r. of

an oblation हविरुच्छिष्यम् 6Br the r. of an oblation of food

(offered to the gods, to deceased ancestors, to a man, or

to a civil or preceptor) विघसः, विघसम् mfn, etc r. of

articles etc after 1. market निम्नावः W r. o articles etc

after sale निम्नावः W r. o a specific अमृतम्

the r. of Some सोमातिदिक्कानि pl 3Dr , क्रुजीषम् AV 9.

3.18, 79 12.72, 78 3, 3Dr, 111, 3r, etc without a r. निरवको-

ज men R, etc .

pricch vb प्रतिमुच् प्रतिमुच्यते प्रतिमुच्यति

Pricch, Pañcat, प्रमुच् प्रमुच्यति, प्रमुच्यते

R — संत्यज् संत्यजति an, iñh, etc, त्यज् cl 1

त्यजति īśUp 1, an, iñh, etc — निहा विजहाति

Kiv, etc, हा cl 3 (Chātup 23.2) जहाति an, iñh, etc

— (see. the world i.e. become an ascetic or Sannyāsin)

संन्यस् संन्यस्यति (rarely संन्यसति) an, iñh, etc,

(the life) न्यस् न्यस्यति, न्यसीति — पृष्ठके कु Cour.,

Pañc — रिच cl 7 (Chātup 23.4) रिणक्ति, रिङ्के,

cl 1 (Shatap 34.10) रेचति cl 4 रिच्यते (34. 180

रिच्यति) ॥ — वान्तीकृ वान्तीकरोति ॥ — समासञ्

समासजति (100) ॥, ॥, etc .

to resign life प्राणान् with मुच् हा or परि-त्यज्

to resign . समभित्यज् समभित्यजति .

to be about to resign प्रमुच् desid प्रमुमुक्षति MBh .

Resignation n संन्यासः R, Märkp — संन्यासनाम् Bhag,

संन्यासः (ifc आ) EDh, L, Sarv — व्यवसर्गः L,

व्यवसर्गः EDh — सहिष्णुता, सहिष्णुत्वम् EDh, Kāv, etc —

नीष्क्रम्यम् Jāt k, MW — विरति f Kāv, Vedānta, Śārngs .

complete resignation to दीक्षा (comp) pious r.

प्रपत्ति f Śāṅd (with Buddhists) r. t. consequences

which have not yet arisen अनुपत्तिकधर्मक्षान्ति f Subh .

resigned adj समुज्झित pres - व्यवधूत adj - व्यस्त

Mn, MNH, Niv - निर्वेदत pres, निर्विण्णचेतस् pres .

to be resigned मोक्तव्य Causer, मोक्षणीय adj, .

one who has resigned विरत adj, adj, adj, (as

an ascetic who abandons worldly objects) त्यागिन् adj

(Pāṇ. 3.3.142) MH 2.77 one who has r. worldly intentions

विरताशय adj one who resigns worldly desires संन्यासि-
न्

resigning adj त्यागिन् (Pāṇ 3.2.142) Bhag 18.11 .

resigning n त्यागः (Pāṇ 6.1. 18) ऋ, ई, ए, etc - -

उत्सर्गः — परिहारः ŚBr, etc — प्रतिसेहारः MBh —

त्यासः णि, णि, णि .

resigning n प्राणदानम् णि .

resin = वृक्षनिर्यासः (in L.), निर्यासः (निर्यासम्

I अर्ध-चादि) Gout, etc., Sugar, etc — रसः (in L.)

L — शोणितम् Sugar — कषायः, कषायम् L — (in L.)

that of the plant (the resin)) गलः L — द्रुमव्याधि

II, द्रुमामयः L — द्रव्यम् L — प्रसक्तः — महारूपः

III — लशः L — लालनः L — वह्निवल्लभः L — वृक्षामयः

— वेष्टः L, वेष्टकम् L — सर्जनः L — सिलिसिलिकः

IV (Goh) — सुरधूपः V — सुरसम् (owl L) .

any resin धूनकः L any resin र. सारवत्

gambur ' gambur ' (E. of a plant) गतमेविका

gambur ' कुम्भम् ' , फलितम् , गुलेय ' gambur

divine ' (Theodor Kohnen) दिव्यसारः ' gambur

r. ' (Glin Jodier) गुनियोसा ' a kind of fragrant

r. कुम्भिन m gambur . गुलधातुजम् ,

गुलनियोसः . गुलिकः , गुलिकम् ,

पुर (आ) , भूतमारी , मङ्गल्या

गुलिकः यक्षधूपः , यक्षधूपक गुलिकः . श्रीकः

gambur = श्रीवासक Sch) gambur gambur

गोपुरकः L, गोपुरक ३१ the r. of the III

लोक्षः the r. of the दधिध्यास्यः Sua. 6.1.

४, दधिध्यास्यः, दधिध्यास्यम् L the r. of Pina longifolia

रसावेष्टः रसावः दध्यः दध्याहः, दध्यद्वयः
L, दध्यहः, L, रक्तशीर्षिकः L,

रक्तशीर्षिकः L the r. of Shora Robusta देवधूपः Blpr ,

सूत्रमध्यम् the r. of the cotton tree शातमलः

L the r. of the pine सारतद्रवः L the r. of the

Shora Robusta गुरधूपः L the r. of the Salmali tree

शातमलीवेष्टः, शातमलीवेष्टकः L the r. of the V-t-

ica Robusta सुरक्षकम् L. r. used as aperfume सारः, सारम्

(ife आ) Gusar, Sringa ' tree- r. ' (turpentine)

क्षधूपकः L .

the resinous exudation of the oil tree स्यान्तः W

yielding a r. exudation कषायिन् mfn.

विषह् विषहते (१३, १४, etc, ५५) संसह्

संसहते (१३, १४, ५५) सहते (१३, १४, ५५)

सहति (१३, १४, ५५) साहति (१३, १४, ५५)

धारति, धारते (१३, १४, ५५) धृ

धारयति, धारयते (१३, १४, ५५) क्षम् क्षमते

क्षामति (१३, १४, ५५) प्रतिरुध् प्रतिरुण-

द्धि, प्रतिरुन्धे, प्रतिरुन्धति, प्रतिरुन्धते (१३, १४, ५५)

प्रत्यवस्था प्रत्यवतिष्ठते (१३, १४, ५५) प्रतिष्ठा प्रतिष्ठति,

प्रतिष्ठते (१३, १४, ५५) प्रतिकूल्य

पायते (9) व्युत्पद् व्युत्पद्यते

घुट् cl 1 घुटति

चकति, चकते Dhātup 4.19 — लुट् cl 1 लोठते

— लुट् cl 1 लोठते, लुण्

to be able to resist अभ्युत्सह् (acc)

प्रतिसंयुक् (acc) प्रतिसंयुयुधुः

वितन् with तन्वस्

resistance n प्रतीघातः in, etc, प्रतिघः,

प्रतिघातः in, etc—विरोधनम् in, etc, परिरोधः

in, etc—प्रतिकारकर्मन् in, etc, प्रतिकृतम्,

प्रतिकृति in, etc—प्रसहः—आधनम् in, etc—

प्रतिबन्धः in, etc—क्षमा in, etc, प्रतिच्छेदः in, etc—

प्रतियोगः in, etc—प्रतिष्ठा in, etc—प्रतिसंधि

in, etc—वारणम् in, etc—विष्टम्भः in, etc—

स्थिरम् in, etc.

in, etc अनिवर्तित्वम् in, etc.

प्रतिबन्धन

no other name of अन्व-

प्रतिक्रिय

no other name of स्वरविहारिन्

no other name of अप्रत्युत

()

अनर्ब

no other name of अप्रत्यात्ममान

no other name of स्थिरप्रतिबन्ध

no other name of

कठोर

(आ) n, m, etc. to

स्थिति

no other name of असक्तम्

in Mariv 371, R. 7. 1.

to loosen the resistance of

स्थिरम् ()

अवतन्

()

to loosen स्थिरम्

आतन II to take one's own स्थिरम् (to)

अवतन II to take in an attitude प्रत्यालम्

प्रत्यालभते .

to be resisted प्रसह्य III - प्रतिहन्तव्य

to be resisted - प्रतिकर्तव्य III .

resistible III resisted प्रसह्य III (III)

pass sense) MBh .

resister n वारकः MBh .

resister 1 विषय MBh, R , राह्य MBh, R ,

etc .

difficult to resist दुरुत्साह, दुरुत्साह MBh, to .

2 प्रतिहार्य

R .

resistance ४४१ क्षम (आ) (२ पचादि)

सह, सह, सह — सह (सह सह सह) —

अभ्यवर्धित (सह सह) — प्रतिष्ठ (आ) सह .

not resistance आधार्यमाण सह .

enable to resist सह सह सह सह .

enable to resist निः सह (आ) (सह) ,

अपारयत् MBh .

२ प्रतीप (आ) सह, सह — प्रतिकूलवृत्ति

(सह सह) — व्याघातिन्, व्याघातक — प्रतिबन्धक

f(इका) MBh, Rāj, TP, etc. — प्रतिषेद्ध (with etc.)

— प्रत्युद्दयामिन् MBh, etc. —

वारण f(ई) MBh, Kāv, etc.

not resisting अप्रतिकूल f(आ) .

all resisting वारण f(ई) RV 9.1.2, etc. 700

r. easily विद्वेषस् MBh, विद्वेषस् r. powerfully (etc.)

तुविप्रति MBh, etc.

apt to resist प्रतिघातविद् MBh, apt to resist .

प्रतिघातविद् MBh .

resisting n प्रसहनम् Rn 1.5.33 — प्रतिवारः

suat — प्रतिसमासनाम् (with an) Rn .

resistless adj अनवग्रह .

endowed with resistless might (Indra) धृष्णोजस्

IV having resistless (Indra) धृष्णुषेण IV , (she

Meruts) धृष्णुषेण IV .

resolu 2 — दृढ (दृढ) dṛiṭ, dṛiṭa, दृढमति

19.64, दृढकारिन् dṛiṭ, karī — धीर d(आ) dīra, dīra-

dīra, dīra, सुधीर dīra (v.1), धीरसत्त्व dīra-sattva —

दृढधृति dṛiṭ, dhṛiti, धृतिमत् dṛiṭ, dhṛiti, Guér, etc —

व्यवसायिन् dṛiṭ, dīra, etc, व्यवसायवर्तिन् dīra, अध्यवसायिन्

अध्यवसाययुक्त — (v.1 speech) कृतनिश्चय dīra —

सत्त्वस्थ d(आ) dīra, dīra, etc, सत्त्ववत् dīra,

dīra, Guér, etc — सोत्साह dīra, dīra, dīra — स्थिर d(आ) —

स्थिरबुद्धि dīra, dīra, स्थैर्यवत् dīra — स्थिरचित्त

1, स्थिरचेतस् (३१६), स्थिरात्मन् ३१७, सुस्थिर

३(आ) १ — स्वस्थ ३(आ) १ — नद्धनिश्चय ३(आ)

३१७, ३१८ — सावष्टम्भ ३१७, ३१८, सावष्टम्भ ३१७, ३१८

३१८ — अनिश्चर ३१८ — निभृतात्मन् ३१८ — प्रतीतात्मन्

३(आ) ३१८, ३१९, etc — प्रतीतात्मन् ३१८ — प्राहितात्मन् ३१८ —

संवर्णितमानसः संवर्णित ३१९ — साभिप्राय ३१९ .

Faculty of being resolved in action अवबोधः ३१९

(Comm) ३१९, ३२०, ३२१, etc निश्चित्य ३१९, ३२०, ३२१, etc

धृतनिश्चय (३२१) ३२१, धृतव्रत ३२१

mind व्यवसायबुद्धि BhP of r. conduct निभृताचार R r.

upon निश्चित (dat loc अर्थम् ifc or comp) MBh, Kāv,

gusr, etc स्थेयस् सुधृष्टम् RV,

सुसत्त्व Kathās .

resolutely प्रगल्भम् ind Mricch .

acting resolutely व्यवसायवर्तिन् mfn Kām one who

acts r. व्यवसायिन mfn MBh, Kāv, etc .

to behave resolutely प्रगल्भं प्रगल्भते

Śis .

absolute-minimal निभृतात्मन् — प्रागल्भ्यमन्

Amr .

resolution ss n आयस्तम् (2) — अवष्टम्भः

Amr, P. n. t — प्रागल्भी Amr, प्रागल्भ्यम् , Amr,

etc .

fall c. resolutionss व्यवसायवत् n. h. r. iv (2)

o (arrow) shot with r. (2) अवष्टम्भमय n. h. r. iv

resolution n 1 निश्चयः III, IV, etc, निश्चयम्

परिनिश्चयः III - धृति IV, etc - दृढिमन् III

Bālar, Kothā, etc - (personified) व्यवसायः III, IV,

व्यवसितम् III, IV, etc, व्यवसिति I, Subj - उत्साहः - सत्त्वम्

(III I आ) III, IV, etc - मति I, IV, etc - मन्त्रः

IV, etc .

II अव्याक्षेपः III, IV, etc - क्रतु I, IV, V, etc,

III, IV - तरीषः I - निव्यूढम् - परिच्छेदः III -

पर्याप्तः III - प्रगल्भता III, प्रगल्भत्वम् IV - विग्रहः

31371

Pen, sec, etc, etc — सम्प्रतिरेचक — सर्ग. kept, six.

to form a resolution संकल्पं कृ to make a film r.

भावं दृढं कृ after having formed & terminated r. समुपजाता

भिनिवेशम् in Prob. attende b (i.e. possessing) r.

व्यवसायद्वितीय from the 1st carryin. out of r. मन्त्रादि

double b (i.e. possessing) r. व्यवसायद्वितीय

firm in r. दृढवत् and, etc forgetting firm

r. विस्मृतपूर्वसंस्कार and अनुभाव. and

r. एकनिश्चय and 1.7124 having यत्कतु

mf (आ) n Ragh 12.4 one who has made a r. कृतबुद्धि

r. एकनिश्चय mf (आ) n Ragh 12.4 one who has made a r. कृतबुद्धि

mf (आ) n Ragh 12.4 one who has made a r. कृतबुद्धि

mf (आ) n Ragh 12.4 one who has made a r. कृतबुद्धि

mf (आ) n Ragh 12.4 one who has made a r. कृतबुद्धि

mf (आ) n Ragh 12.4 one who has made a r. कृतबुद्धि

mf (आ) n Ragh 12.4 one who has made a r. कृतबुद्धि

mf (आ) n Ragh 12.4 one who has made a r. कृतबुद्धि

mf (आ) n Ragh 12.4 one who has made a r. कृतबुद्धि

etc (in phil) the science of संवर्गविद्या (with phil

etc) संस्कृत (one of the 10 Pāramitās) अधिष्ठान

128, (with Buddhists) (one of the 10 Pāramitās)

अधिष्ठान 128 संस्कृत सुविनिश्चयः 128-

विगतसंस्कृत 128 .

2 (128. 129 into prakṛiti) प्रतिसंचरः 128,

— (128. 129, syllable etc) व्यूहः 128 .

resolution into Prakṛiti प्राकृतः (with or scil

तय, प्रतय (etc) पुन प्राकृतः 128

its constituent parts विग्रहः

Pāṇ, Sch, Śaṅk, etc the r.

of and being ~~xxxxxxxxxxxxxx~~ no ~~xxxxxx~~ संवर्गः

...

निश्चि निश्चि नोति निश्चि, विनिश्चि

(only) निश्चि विनिश्चित्य — संकृप् — संकल्पयति,

संकल्पयते (... मनसा) ... — व्यवसे

व्यवस्यति (... व्यवस्यते) ... व्यवसायं

कृ — सम्मन् सम्मन्यते (... सम्मन्यति) —

मतिं कृ० धा० घृ० आधा० समाधा० आस्था०

समास्था० प्रोते० अर्थम्०

() निधा निदधाति,

निधत्ते () समाधा समादधाति

, समाधत्ते () मतिम् — स्था० स्थापयति,

स्थापयते — बुद्धिं कृ०, बुद्धिं प्रकृ० — प्रधृ०

अधिजा० — चित् — चेतति

— जुष (Ved Inf) cl 6 जुषते

(१२००) प्रकृ जोषति प्रकृ जोषति — प्रकृ

प्रकृ प्रकरोति, प्रकुरुते,

प्रकृणोति, प्रकृणुते — प्रतिरुच

प्रतिरोचयति — विनिर्दिश विनिर्दिशति — व्यवच्छिद्

व्यवच्छिन्नति (प्रति)

संरुच संरोचयति

धृ धरति, धरते (धृ)

धृ धारयति, धारयते (धृ)

संधृ संध्रियते (धृ)

३ (१००००) संछिद् संछिन्नन्ति, संछिन्ते

— (१००००) व्यवे व्यवेति — (१००००)

(१००००) उच्छिद् उच्छिन्नन्ति — (१००००)

(१००००) व्यूह व्यूहति (१००००) व्यूहते (१००००)

निश्चयः — व्यवसायः

कल्पः MW — श्रेष्ठः Rājat, Brahmap — शरीः

समादानम्

firm resolve सुनिश्चयः R full of r. व्यवसायात्मक

having the nature of mental r. संकल्पात्मक mf

तत्तम् आ

सम्यक्संकल्पः

सत्यसंकल्पः n ŚBr, Up, etc .

resolved adj कृतनिश्चयिन Pañcat, कृतबुद्धि

(with dat or inf) Mn 1.97 & 7.30, Yājñ 1.354, MBh, etc —

व्यवसित MBh, K^r, etc, व्यवस्त Divyāv, पर्यवसित

— समर्थित — प्रोणेहित — समुपस्थित । आ ।

संसिद्ध बद्धनिश्चय । आ ।

, सुनिश्चित , सम्यग्व्यवसित , सम्प्रतीत

, संशितात्मन् स्थित

MBh, R, etc, स्थिर f(आ) (inf) MBh firmly r. upon

विनिश्चित _____, प्रतीत _____.

Th, Hit , सृष्ट (loc or dat) Gaut quickly r.

शीघ्रपराक्रम, शीघ्रविक्रम _____ अहितमति

_____ धृतवत _____

_____ व्यवसित _____

व्यवस्त _____ कृतमति

_____ कृतनिश्चय _____

_____ कृतधी _____

संकल्पित _____ धृत _____

व्यवस्थित संक्षिप्त

अन्तर्प्रलय

प्रतिशेचरः

संघेत्तव्य

संघेत्

क्षिप्रनिश्चय

उत्पत्

संक्रपात्मक

2 प्रकृदिन — (chemically) योगवाहक

— (doubts or difficulties) उच्छेदिन Mit .

resonance n प्रतिश्रुत इ.प्र. — प्रतिरसितम्

प्र.प्र. — प्रत्याह्वयः प्र.प्र.

प्रतिनादित इ.प्र. — अनुनादिन् ,

नादिन् — संधुष्ट इ.प्र. IV, निघुष्ट

, प्रोद्धुष्ट इ.प्र. — पुष्कल (आ)

() अङ्गोषिन् 'SV .

loudly resonant with voice उक्थशुष्म

मुखरित

चक्रवाकोपकृजित

निनादित

निनादिताम्

निनादिन्

instr or

मुखर

आ

विहगापघुष्ट

बन्धप्रतिश्रुत्

प्रगीत

प्रतिनद् प्रतिनादयति

अनुनद्

अनुनादयति, अनुतिनद् अनुविनादयति

आनद्

मुखरय

मुखरयति

नद् — नादयति, नादयते , मुखरी

कृ मुखरीकरोति

संश्रि संश्रयति, संश्रयते

विश् विशति (अग्रतस्, अग्रे —

श्रि —

श्रयति, श्रयते , आश्रि

श्रयति, श्रयते , आश्रि

आश्रयते , समाश्रि समाश्रयति, समाश्रयते

अभिर्सीश्रि — अपाश्रि

अपाश्रयति, अपाश्रयते, अभिश्चि

प्रापद् प्रपद्यते, प्रपद्यति) AV,

अभिप्रापद्, प्रातिपद्

प्रातिपद्यते, पद्, पद्यते

भज्, आस्था

आतिष्ठति, आतिष्ठते

सेव्, सेवते, सेवति (100)

समुपागम्, समुपागच्छति

निगम् निगच्छति , समुपाया समुपायाति (acc) ,

प्रती प्रतीति , निविश् निविशते

निविशति (acc) , प्रक्रम्

प्रकामति (acc) , प्रत्युत्सद् प्रत्युत्सीदति

प्रविश् प्रविशति, प्रविशते (acc) ,

प्राविश् प्राविशति (acc) , विशिध्

विशेधति (acc) , समत् समतति

RV , सम्भू crus सम्भावयति (acc) 13th ,

स्था cl 1 तिष्ठते (acc) R .

समि समीयते .

शक्या आ .

परागणम् .

एकसंभाम् प्रतिसंचरः .

विकासवसति f Koth's. SeriesP (v. . .) the v. of

अगतिकृति- समाश्रितत्वम् .

अगति f अगतिक

mf(3a)n Kothās .

नित्यानुबद्ध — समाश्रित

समुपाश्रित — संश्रित

कृताश्रय — निषेवित

प्रतिपन्न — प्रतिशरणभूत

निलीन — उषित

अनन्याश्रित .

आश्रयणीय , संश्रयणीय

सेव्य .

सुखसंसेव्य .

सुखसञ्चार . आ .

श्रित —

अभिसंश्रित

अभिसंश्रित

सादाश्रित — समाश्रित

आश्रित — आश्रयण

संयोज्यश्रित —

अपाश्रित — भाज —

सेविन् —

आश्रित आश्रित

विविक्तकरण विविक्तसेविन् (21)

समाश्रयणम्

सेवनम् (22) सेवा

सेवितम् (23) संशरणम्

सङ्गति (24) सङ्गतिक

संश्रय (25) मा (26)

०००, १० संस्कृत-शब्द-कोश सेश्वरः । ११० आ । ११० ०००

०००, ११०, ११० .

००० ००० प्रतिस्वन् प्रतिस्वनीति , आस्वन्

स्वन् ००० स्वनयति ००० — प्रतिस्स् प्रतिस्वति

००० — निनद् निनदति ००० — प्रणद् प्रणदति

००० — समनुस्वृ समनुस्वरीति ००० — स्वर, स्वर ०००

००० स्वरति ००० — स्तन् ००० स्तनति

प्रध्वन् प्रध्वनति (11), अभिध्वन् (11) —

अनुवद् .

उदच्य् उदचति (V. 11) उदच्यति (11) —

उल्लस् उल्लसति, उल्लसते (11) — तन् (11)

तन्यति (11) — प्रागे प्राणयति (11)

प्राणयते (11) — भन् (11) भनति (11) —

त्वस् (11) त्वसति (11)

वद् (11) वच्यते (11) — वाश् (11) (11)

वाश्यते (11) वाशति, वाशते (11) — विस्फूर्ज्

विस्फुजति - समुल्लस्य समुल्लसति - स्फाय

e1 1 (Dhātup 14.16) स्फायते Hear .

संज्ञाद — संज्ञादयति .

प्रतिनद प्रतिनादयति इ, ए, ओ,

निनद् निनादयति, विनद् विनादयति

संनद्धं संनदयति

व्यनुनद् ०५१ व्यनुनादयति , प्रत्युद्दद् ०५२ प्रत्युद्दादयति

उद्, उद्द् ० १११ उद्दादयति ० ११२ अनुप्रवद् ० ११३ अनुप्रवादयति

कृच्छ्रः , प्रोदुष्य कृच्छ्रः प्रोद्वोषयति कृच्छ्रः , उद्व्य कृच्छ्रः

उदञ्चयति, उपरम्भ् उपरम्भति १०.११.३३, उल्लस्

उल्लासयति १०, मुखरी कृ मुखरीकरोति १०.११.३३,

वाश् वाशयति १०, विश्नु १०.११.३३

विश्वावयति १०, (१०.११.३३) विस्फूर्ज् १०.११.३३ विस्फूर्जयति १०.११.३३

make r. प्रतिस्ञ्ज् १०.११.३३ प्रतिस्ञ्जयति १०, (१०.११.३३ etc)

निवद् १०.११.३३ निवादयते १०, स्वर, स्वरु १०.११.३३ (१०.११.३३ etc)

स्वरति (१०.११.३३) १०, रण् १०.११.३३ रणयति १०,

विरण् १०.११.३३ विरणयति १०, नद् १०.११.३३ नदयति १०

१०, ध्वन् १०.११.३३ ध्वानयति १०, श्लोकस्य

Nom श्लोकयति (Pāṇ 3.1.25) VS , सेशु caus संश्रवयति

MBh , लुङ् caus लोठयति Viddh .

resounded adj आस्वनित, आस्वान्त Pāṇ 7.2.28 — निर्घुष्ट

— विस्फूर्जित — विशिष्ट — (prob) — ^{विशित}~~सनादित~~ AV 1.

117.1 .

caused to resound सनादित MBh, R , ^{उपनादित}~~उपधुष्ट~~

R , उपधुष्ट MBh, BhP , उदञ्चित Gīt made to r. अनुनादित

विनादित MBh , नादित , विराचित

VarBrS , रावित MBh,R,VarBrS , रूत AV,etc , विरूत

R,BhP , सम्प्रणादित R , ऋन्द , विघुष्ट

R,VarBrS,BhP made to r. with cooing उपकूजित MBh,BhP.

to be made to resound ' (a reed) वादनीयः L .

